

VEŘEJNÁ VERZE

UOHSX008FA41

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

ROZHODNUTÍ

Č. j.: ÚOHS-S0884/2015/KS-19651/2016/840/ASm

Brno: 10. 5. 2016

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení sp. zn. ÚOHS-S0884/2015/KS, zahájeném dne 8. 12. 2015 podle § 44 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a § 15 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s § 21 téhož zákona, na základě návrhu účastníka řízení, společnosti HALTIXAR LTD, se sídlem Kyperská republika, Larnaka, Aradippou, Dramas 12, zastoupeného JUDr. Petrem Zákouckým, LL.M., advokátem, se sídlem Praha 1, Jungmannova 24, na povolení spojení soutěžitelů ve smyslu § 12 a násl. téhož zákona, vydává toto

ROZHODNUTÍ:

Spojení soutěžitelů HALTIXAR LTD, se sídlem Kyperská republika, Larnaka, Aradippou, Dramas 12, a Severní energetická a.s., se sídlem Most, Václava Řezáče 315, IČ: 28677986, ke kterému má dojít podle § 12 odst. 3 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů, na základě Smluv o koupi / prodeji akcií, uzavřených dne [„obchodní tajemství“] mezi společnostmi HALTIXAR LTD, vždy jako kupujícím, a společnostmi Remlan s.r.o., se sídlem Most, Václava Řezáče 315, IČ: 01503979, a Famlen s.r.o., se sídlem Most, Václava Řezáče 315, IČ: 01504011, jako jednotlivými prodávajícími, v jejichž konečném důsledku má společnost HALTIXAR LTD nabýt akcie představující 60% podíl na základním kapitálu a hlasovacích právech společnosti Severní energetická a.s. a navýšit tak svůj stávající podíl na základním kapitálu a hlasovacích právech v této společnosti na 100 %, a tím i získat možnost tuto společnost výlučně kontrolovat, se dle § 16 odst. 2 a odst. 5 téhož zákona,

POVOLUJE.

ODŮVODNĚNÍ

1. Skutečnost, že se Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) spojením zabývá, byla v souladu s § 16 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon“), zveřejněna v Obchodním věstníku č. OV476714 ze dne 10. 12. 2015. Tato skutečnost byla současně zveřejněna na internetových stránkách Úřadu. Ve stanovené lhůtě 5 dnů pro podání případných připomínek Úřad neobdržel proti posuzované transakci námitku.
2. Dále Úřad, vědom si významného postavení spojujících se soutěžitelů v některých spojením dotčených oblastech na území České republiky, oslovil za účelem získání informací potřebných k náležitému zjištění skutkového stavu týkajícího se soutěžního prostředí konkurenty a stávající či potenciální odběratele spojujících se soutěžitelů se žádostí o poskytnutí informací a stanovisek k dopadům předmětného spojení na hospodářskou soutěž. Některé z Úřadem oslovených subjektů ve svých vyjádřeních sdělily Úřadu svoje námitky proti posuzovanému spojení soutěžitelů. Těmito námitkami se Úřad zabývá níže v tomto rozhodnutí.¹
3. Na základě podkladů poskytnutých účastníkem řízení, společností HALTIXAR LTD, se sídlem Kyperská republika, Larnaka, Aradippou, Dramas 12 (dále jen „HALTIXAR“, "Navrhovatel" či „Účastník řízení“), a oslovenými subjekty a na základě závěrů provedené analýzy vycházející ze všech ve správním řízení shromážděných informací o spojení dotčených trzích i o souvisejících oblastech, dospěl Úřad v rámci třicetidenní lhůty ve smyslu § 16 odst. 2 zákona k závěru, že posuzované spojení soutěžitelů vzbuzuje vážné obavy z podstatného narušení hospodářské soutěže.
4. S ohledem na výše uvedené sdělil Úřad dopisem č. j. ÚOHS-S0884/2015/KS-03148/2016/840/ASm ze dne 27. 1. 2016² účastníkovi správního řízení, že ve smyslu § 16 odst. 2 *in fine* zákona bude v řízení nadále pokračovat a že rozhodnutí ve věci bude vydáno v souladu s § 16 odst. 5 zákona ve lhůtě pěti měsíců od zahájení správního řízení.
5. Při posuzování spojení soutěžitelů Úřad vycházel zejména z návrhu na povolení spojení, dotazníku k povolení spojení, listin zakládajících spojení, výročních zpráv a účetních závěrek spojujících se soutěžitelů, dále informací jimi doplněných v průběhu správního řízení, jakož i dalších všeobecně známých skutečností týkajících se spojujících se soutěžitelů. Úřad rovněž vycházel z vyjádření a stanovisek oslovených subjektů k předmětnému spojení. Současně Úřad zohlednil svoji předchozí rozhodovací praxi a přihlédl i k rozhodovací praxi Evropské komise (dále jen „Komise“).

¹ Viz část V.1.1.3 tohoto rozhodnutí.

² Doručený účastníkovi řízení téhož dne.

I. Notifikační podmínky

6. K navrhovanému spojení soutěžitelů má dojít na základě Smluv o koupi / prodeji akcií³, uzavřených dne [„obchodní tajemství“] mezi společnostmi HALTIXAR, vždy jako kupujícím, a společnostmi Remlan s.r.o., se sídlem Most, Václava Řezáče 315, IČ: 01503979 (dále jen „Remlan“), a Famlen s.r.o., se sídlem Most, Václava Řezáče 315, IČ: 01504011 (dále jen „Famlen“), jako jednotlivými prodávajícími.
7. V souvislosti s výše uvedenými smlouvami má společnost HALTIXAR získat akcie představující 60% podíl³ na základním kapitálu a hlasovacích právech ve společnosti Severní energetická a.s., se sídlem Most, Václava Řezáče 315, IČ: 28677986 (dále jen „Sev-En“), navýšit tak svůj stávající podíl na základním kapitálu a hlasovacích právech v této společnosti na 100 %, a tím i nabýt možnost vykonávat rozhodující vliv na činnost této společnosti, a tedy i možnost tuto společnost ve smyslu § 12 odst. 4 zákona kontrolovat. Posuzovaná transakce tak představuje spojení soutěžitelů ve smyslu § 12 odst. 3 písm. a) zákona, neboť podle citovaného ustanovení se za spojení soutěžitelů považuje situace, kdy jedna nebo více osob, které nejsou podnikateli, ale kontrolují již jednoho soutěžitele, anebo jestliže jeden nebo více podnikatelů získá možnost přímo nebo nepřímo kontrolovat jiného soutěžitele, zejména nabytím účastnických cenných papírů, obchodních nebo členských podílů, nebo smlouvou nebo jinými způsoby, které jim umožňují jiného soutěžitele kontrolovat.
8. Kontrolou ve smyslu § 12 odst. 4 zákona se rozumí možnost vykonávat na základě právních nebo faktických skutečností rozhodující vliv na činnost jiného soutěžitele, a to na základě vlastnického práva nebo práva k užívání podniku kontrolovaného soutěžitele, nebo práva či jiné právní skutečnosti, které poskytují rozhodující vliv na složení, hlasování a rozhodování orgánů kontrolovaného soutěžitele.
9. Dále se Úřad zabýval otázkou, zda předmětné spojení splňuje také druhé notifikační kritérium, stanovené v § 13 zákona. Vzhledem k tomu, že celkový čistý obrat všech spojujících se soutěžitelů dosažený za poslední účetní období na trhu České republiky je vyšší než 1,5 miliardy Kč a alespoň dva ze spojujících se soutěžitelů dosáhli každý za poslední účetní období na trhu České republiky čistého obratu vyššího než 250 milionů Kč, je notifikační podmínka stanovená v § 13 písm. a) zákona splněna, a spojení soutěžitelů tak podléhá povolení Úřadu.

II. Charakteristika spojujících se soutěžitelů

10. Společnost **HALTIXAR** je holdingovou společností, která je součástí podnikatelské skupiny, [„obchodní tajemství“] pan P.T. (dále jen „Skupina Haltixar“). V rámci této podnikatelské skupiny působí na území České republiky zejména společnosti (i) Vršanská uhelná a.s. provozující povrchový hnědouhelný lom Vršany (dále jen „VUAS“),⁴ (ii) Czech Coal a.s. (dále jen „Czech Coal“) zabývající se obchodováním s hnědým uhlím a elektřinou, (iii) Czech Coal POWER s.r.o. poskytující přepravní a mechanizační služby a zajišťující údržbu a opravy

³ Jedná se v případě obou smluv shodně o nabytí 30% podílu na základním kapitálu a hlasovacích právech společnosti Sev-En.

⁴ Nacházející se v severočeské hnědouhelné pánvi.

dopravních strojů, (iv) RENOGUM a.s. zajišťující především servis a montáž dopravních pásů, (v) Coal Services a.s., která je činná zejména v oblasti zajišťování technických služeb souvisejících s těžbou hnědého uhlí⁵ v rámci Skupiny Haltixar, (vi) REKULTIVACE a.s. poskytující rekultivační, zemědělské a lesnické práce v průmyslových areálech, (vii) Infotea s.r.o., která je činná v oblasti servisních IT služeb, či (viii) Servis leasing a.s. a Rental Servis a.s., obě poskytující pronájem a leasing vozidel.

11. Společnost **Sev-En** v době před realizací posuzované transakce byla nepřímo společně kontrolována fyzickými osobami J. D. a T. F., a to prostřednictvím svých holdingových společností Remlan a Famlen.⁶ Společnost Sev-En stojí v čele skupiny společností, která působí na území České republiky zejména v oblasti těžby hnědého uhlí a výroby a prodeje elektrické a tepelné energie (dále jen „Skupina Sev-En“).
12. Společnost Sev-En provozuje hnědouhelný povrchový lom ČSA⁷ a úpravnu hnědého uhlí v Komořanech a dále v rámci Skupiny Sev-En nepřímo působí na území České republiky prostřednictvím společností (i) Sev.en EC, a.s. , jež je provozovatelem elektrárny Chvaletice, která je aktivní v oblasti výroby a dodávek elektrické a tepelné energie,⁸ obchodu s elektřinou a dodávek vedlejších energetických produktů (dále jen „Sev-En EC“),⁹ (ii) Důl Kohinoor a.s., která vlastní hnědouhelný hlubinný důl Centrum,¹⁰ (iii) HIPODROM MOST a.s. zabývající se činnostmi souvisejícími s přípravou a pořádáním koňských závodů a (iv) HUMECO, a.s. činné v oblasti čerpání, úpravy a čištění důlních, odpadních a povrchových vod.

III. Vymezení relevantních trhů

13. Za účelem zjištění, zda navrhované spojení soutěžitelů nebude mít za následek podstatné narušení hospodářské soutěže, zejména proto, že by jím vzniklo nebo bylo posíleno dominantní postavení spojujících se soutěžitelů nebo některého z nich, Úřad vymezuje relevantní trh. Relevantním trhem je v souladu s § 2 odst. 2 zákona trh zboží, které je z hlediska jeho charakteristiky, ceny a zamýšleného použití shodné, porovnatelné nebo vzájemně zastupitelné, a to na území, na němž jsou soutěžní podmínky dostatečně homogenní a zřetelně odlišitelné od území sousedících.
14. Při vymezování relevantních trhů v jednotlivých případech spojení soutěžitelů, k nimž dochází podle § 12 odst. 3 zákona, se Úřad zaměřuje na činnosti, které na území České republiky provozuje soutěžitel, nad nímž je získávána kontrola, a z nich pak zejména na ty, které se zároveň překrývají s činnostmi soutěžitele kontrolu nabývajícího, respektive na ně vertikálně navazují či jim předcházejí.

⁵ Jedná se zejména o zajišťování železniční přepravy vytěženého materiálu, zásobování elektrickou energií, vodního a tepelného hospodářství, nákupu a skladování materiálů, náhradních dílů a PHM a laboratorních služeb.

⁶ Jediným společníkem společnosti Remlan je pan J. D., zatímco jediným společníkem společnosti Famlen je pan T. F.

⁷ Nacházející se v severočeské hnědouhelné pánvi.

⁸ Jedná se o dodávky tepelné energie na lokální trh města Chvaletice, okolní obce Trnávka a dvou průmyslových areálů u města Chvaletice.

⁹ Jedná se například o strusku, popílek či energosádrovec.

¹⁰ V roce 2013 byl v tomto dole zahájen útlumový program, přičemž následně k 1. 4. 2016 byla těžba ukončena.

15. Z výše zmíněného výčtu podnikatelských aktivit spojujících se soutěžitelů vyplývá, že na území České republiky působí oba spojující se soutěžitelé v oblastech (i) dodávek hnědého energetického uhlí, (ii) výroby a velkoobchodních dodávek elektrické energie a (iii) obchodu s elektřinou.
16. Nabývaná společnost Sev-En pak dále na území České republiky působí v oblastech (i) dodávek hnědého tříděného uhlí, (ii) výroby a dodávek tepelné energie (centralizovaného vytápění tepelnou energií) do oblasti města Chvaletice, (iii) poskytování podpůrných služeb elektrizační soustavy České republiky, (iv) dodávek vedlejších energetických produktů a (v) organizace koňských dostihů.¹¹

III.1 Vymezení relevantních trhů v oblasti dodávek hnědého uhlí

17. Hnědé uhlí se používá převážně v elektrárnách a teplárnách k výrobě elektrické energie, tepla a technologické páry, dále ve výtopnách, blokových a domovních kotelnách, případně pro individuální zdroje tepla. Z hlediska účelu použití nelze hnědé uhlí považovat za zaměnitelné s ostatními druhy paliv (jako např. lehké či těžké topné oleje, zemní plyn, odpad), neboť se liší svými vlastnostmi a přechod od jednoho druhu paliva k druhému by vyžadoval výměnu spalovacího zařízení či jeho zásadní rekonstrukci. Tato skutečnost by představovala vysoké investiční náklady i časovou náročnost. Vzhledem k technologii spalovacího procesu je rovněž podstatně omezena zaměnitelnost hnědého uhlí s černým uhlím, neboť černé uhlí má vyšší výhřevnost, nižší obsah síry a popela v porovnání s uhlím hnědým. Určitá možnost prosté záměny hnědého a černého uhlí existuje pouze u malospotřebitelů (domácnosti, komunální sféra) s malými spalovacími zařízeními, kteří využívají tzv. tříděné uhlí, avšak díky značným rozdílům v ceně tříděného hnědého uhlí a tříděného černého uhlí nelze považovat oba druhy uhlí za plně zastupitelné.¹²
18. Dosavadní rozhodovací praxe Úřadu¹³ vymezuje v oblasti hnědého uhlí z pohledu věcného samostatný relevantní trh dodávek hnědého energetického uhlí (dále jen „HEU“), když tuto kategorii uhlí odlišuje od kategorie dodávek hnědého tříděného uhlí, a to vzhledem k odlišnosti koncových uživatelů těchto dvou produktových skupin, rozdílům v jejich výrobě, v kvalitě (výhřevnosti), různým způsobům zásobování konkrétních zákazníků a jejich rozdílným cenám.
19. Zatímco HEU (hnědé uhlí o prachové zrnitosti 0 až 40 mm) se využívá především v tepelných elektrárnách, teplárnách a velkých průmyslových kotelnách, odběrateli hnědého tříděného uhlí (zrnitosti 40 až 100 mm, 20 až 40 mm a 10 až 25 mm) jsou maloodběratelé a malé průmyslové podniky, jedná se tedy o uhlí převážně pro komunální účely (domácnosti, školy, úřady, nemocnice).
20. Úřad se rovněž v případě vymezení trhu zabýval otázkou definice věcného relevantního trhu HEU, a to zda relevantní trh výhradně zahrnuje HEU dodávané na volném trhu (tzv. „merchant market“) a naopak vylučuje dodávky HEU v rámci vertikálně integrované skupiny daného soutěžitele (tzv. „in-house“ dodávky). Například společnost ČEZ, a.s. (dále jen „ČEZ“

¹¹ Činnosti související s organizováním koňských dostihů nemají jakýkoli vztah k předmětu správního řízení, proto od nich Úřad při posuzování spojení soutěžitelů zcela odhlédl.

¹² Černé tříděné uhlí je prodáváno maloodběratelům za cenu více než 50 % vyšší než v případě hnědého tříděného uhlí.

¹³ Viz například rozhodnutí Úřadu ve věci S046/05 ČEZ/Severočeské doly.

či „Skupina ČEZ“¹⁴ z celkového množství vytěženého HEU více než 80 % spotřebuje v rámci vlastní podnikatelské skupiny, přičemž tyto dodávky nelze i s ohledem na aplikaci tzv. „*intra-enterprise doktríny*“¹⁵ považovat za součást relevantního trhu dodávek HEU.¹⁶

21. Úřad rovněž dodává, že základními principy zahrnutí či nezahrnutí vnitropodnikových (tzv. „*kaptivních*“) dodávek se rovněž zabývala ve své rozhodovací praxi i Evropská komise.¹⁷ Tato ukazuje obecnou správnost „*enterprise doktríny*“, nicméně rovněž stanovila omezení pro její aplikaci, neboť skutečnost, že určitá podnikatelská skupina dodává své produkty pouze nebo téměř výlučně uvnitř své podnikatelské skupiny, a tudíž není aktivní na trhu, ještě neznamená, že nemůže představovat potenciální konkurenci pro subjekty nabízející své produkty na volném trhu. Proto Komise považuje za klíčové zodpovězení otázky, zda potenciální zvýšení ceny hypotetického monopolisty na volném trhu je vyloučeno, a to zejména tím, že (i) odběratelé si obstarají produkt vyvinutím vlastní vnitropodnikové produkce, (ii) dodavatelé odkloní vlastní vnitropodnikové dodávky na volný trh či zvýší svou výrobu a tím i dodávky na volný trh či (iii) hypotetický soutěžitel s monopolním postavením na trhu dodávek třetím stranám je vystaven "nepřímému konkurenčnímu tlaku" ze strany prodejců na navazujících trzích.¹⁸
22. V případě hodnocení jednotlivých kritérií Úřad uvádí, že odběratelé HEU, kteří nejsou vertikálně integrováni na trh dodávek HEU a nedisponují potřebnými zásobami HEU (jichž je co do počtu naprostá většina), nemají ani možnost vlastní vnitropodnikové produkce HEU.
23. Úřad dále za účelem provedení analýzy výše uvedených kritérií pro zahrnutí či nezahrnutí vnitropodnikových dodávek do celkové velikosti trhu HEU oslovil stávající a potenciální konkurenty spojujících se soutěžitelů na trhu dodávek HEU. Konkurenti spojujících se soutěžitelů se jednotně vyjádřili, že ani v případě 10% zvýšení tržní ceny hnědého energetického uhlí by nezvažovali přesměrování svých kaptivních dodávek směřujících do vlastních energetických zařízení spalujících HEU ve prospěch dodávek na volný trh. Na druhou stranu je reálná situace možného částečného navýšení těžby, v případě poptávky menšího objemu HEU ze strany odběratelů.
24. Otázku možného nepřímého konkurenčního tlaku ze strany prodejců na navazujících trzích je třeba řešit v následujících případech. Na trhu existuje produkt A, který je nabízen konečnému uživateli společně s produktem či službou B. Oba produkty pak mohou být společně na trhu nabízeny buď společně po dohodě vertikálně neintegrováných výrobců či

¹⁴ Se sídlem Praha 4, Duhová 2/1444, IČ: 45274649.

¹⁵ Podle *intra-enterprise doktríny* se za soutěžitele považuje ekonomická jednotka vykonávající hospodářskou činnost, a to bez ohledu na její právní formu či způsob financování. Taková ekonomická jednotka může být tvořena několika fyzickými či právníckými osobami, přičemž je klíčové, že její jednotlivé složky vystupují na trhu jako jedna ekonomická jednotka. Důsledkem tohoto pojetí je to, že jednání uvnitř takové ekonomické jednotky, i když by se jednalo o jednání mezi samostatnými subjekty práva, nemá z pohledu soutěžního práva význam. Z pohledu dodávek zboží mezi jednotlivými společnostmi téže ekonomické jednotky (soutěžitele) tak platí, že tyto nejsou umístovány na volný trh, a nelze je tak považovat za součást tohoto volného trhu.

¹⁶ Obdobně jako podnikatelská Skupina ČEZ i společnost Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s., se sídlem Sokolov, Staré náměstí 69, IČ: 26348349 (dále jen „SU“ či „Skupina SU“), dosahuje vnitřních prodejů hnědého energetického v rámci své podnikatelské skupiny, tyto dodávky musely tedy být z údajů o velikosti prodejů na relevantním trhu hnědého energetického uhlí společnosti SU a z údajů o celkové velikosti relevantního trhu odečteny.

¹⁷ Viz např. rozhodnutí Evropské komise ve věci M.4731 *Google/DoubleClick*, M.4781 *Norddeutsche Affinerie/Cumero*.

¹⁸ Viz např. rozhodnutí ve věci T-310/01 *Schneider Electric v Commission*.

poskytovatelů produktů A a B, nebo pouze producentem výrobku či služby B (jež nakupuje produkt A od jeho výrobce) a rovněž integrovanými soutěžiteli, jež pro účely nabídky produktu B si současně vyrábí i produkt A. V takových případech pak koneční uživatelé poptávající produkty A i B si mohou vybrat dodavatele ze tří výše uvedených možností. Výrobce A je pak vystaven konkurenci na trhu nejen výrobcům, kteří nabízejí produkt A, ale i integrovaným výrobcům produktů A i B, přestože tito samostatně produkt A nenabízejí. Z tohoto důvodu je pro účely soutěžního posouzení zvažovat i vnitřní skupinové dodávky produktu A u integrovaných soutěžitelů.

25. Tato situace ale není aplikovatelná na posuzovaný případ spojení soutěžitelů, neboť HEU (obdoba produktu A) je prodáván na trhu jako surovina pro výrobu zejména tepelné a elektrické energie (obdoba produktu B). Tyto produkty na trhu jsou prodávány zcela samostatně, přičemž na trhu HEU působí producenti uhlí (z nichž jsou všichni v současnosti vertikálně integrováni, až na společnosti Haltixar). Na trzích v oblasti elektrické a tepelné energie pak působí velké množství výrobců této komodity, z nichž většina vertikálně integrovaná není a tito poptávají HEU jako nezbytnou komoditu pro jejich výrobu. HEU, které však je spotřebováno uvnitř vertikálně integrovaných podnikatelských skupin, pro tyto výrobce není k dispozici,¹⁹ a tak ani nepředstavuje soutěžní tlak na dodávky na volný trh.
26. Vzhledem k výše uvedenému Úřad dospěl k závěru, že nelze vnitropodnikové dodávky HEU do trhu jednoznačně zahrnout a pro účely tohoto správního řízení vymezil věcně relevantní trh jako trh dodávek HEU. Tato definice věcného relevantního trhu zahrnuje HEU dodávané na volném trhu (*merchant market*) a naopak vylučuje dodávky HEU v rámci vertikálně integrované skupiny jednotlivých soutěžitelů (*in-house* dodávky), tj. vnitropodnikové dodávky HEU u Skupiny ČEZ, SU, společnosti Energetický a průmyslový holding, a.s. (dále jen „EPH“ či „Skupina EPH“)²⁰ nebo Skupiny Sev-en.
27. Při zkoumání dopadů na hospodářskou soutěž na trhu dodávek HEU Úřad dále rozlišuje mezi nabídkovou (prodejem HEU) a poptávkovou (odběrem HEU) stranou tohoto trhu.
28. Z hlediska geografického ve své předchozí rozhodovací praxi Úřad definoval relevantní trh dodávek HEU územím České republiky, neboť v rámci tuzemského trhu je tato komodita obchodována za homogenních podmínek.²¹ Z důvodu vysokých nákladů na přepravu HEU je ekonomičnost dopravy této komodity na větší vzdálenosti omezená. Na druhé straně v některých, obzvláště příhraničních, oblastech mohou reálnou alternativu dodávek tuzemských producentů HEU představovat dovozy z Polska či Německa.
29. Oslovení odběratelé potvrdili názory Úřadu, když cca 70 % uvedlo, že neuvažují o dodávkách HEU ze zahraničí, a to vzhledem ke kvalitě HEU (vysoký obsah síry HEU z Polska a SRN) a dopravním nákladům. Zbylí odběratelé nerealizovali dodávky HEU ze zahraničí nicméně si nechali předložit cenovou nabídku či provedli i palivové testy zahraničního HEU.²²

¹⁹ Jak bylo výše uvedeno, vertikálně integrování producenti HEU Úřadu ve svých odpovědích sdělili, že nezvažují omezení vlastní spotřeby HEU ve prospěch třetích osob, ani kdyby došlo k cca 10% zdražením této komodity.

²⁰ Se sídlem Praha 1, Pařížská 26, IČ: 28356250.

²¹ Viz například rozhodnutí Úřadu ve věci S046/05 *ČEZ/Severočeské doly*, S064/04 *Sokolovská těžební/Sokolovská uhelná* či S196/2013 *Litvínovská uhelná/Elektrárna Chvaletice*.

²² Např. společnosti TO Servisní s.r.o. či Unipetrol RPA, s.r.o., jejich podíl na spotřebě HEU v České republice je nižší než 10 %.

30. Vhledem k tomu, že struktura aktuální poptávky po HEU ze strany zákazníků v České republice a s ní spojená nabídka dodavatelů geograficky odpovídá území České republiky, kdy je možno vnímat vysoké přepravní náklady jako zásadní překážku pro dovoz HEU ze zahraničních lomů,²³ a s ohledem na převis nabídky nad stále klesající poptávkou po HEU,^{24,25} dospěl Úřad k závěru, že také v tomto případě vymezí trh dodávek HEU z hlediska geografického územím České republiky. Dovozy ze sousedních států je třeba považovat spíše za potenciální konkurenci, a to v omezeném rozsahu, ve vztahu k působení tuzemských producentů HEU.²⁶

III.2 Vymezení relevantních trhů v oblasti elektrické energie

31. Při vymezování věcně relevantního trhu v oblasti elektrické energie rozlišuje dosavadní rozhodovací praxe Úřadu²⁷ i praxe Evropské komise²⁸ a) výrobu (tj. výrobu elektrické energie v elektrárnách) a velkoobchod s elektrickou energií, b) distribuci elektrické energie (tj. přepravu elektrické energie prostřednictvím nízkonapěťových rozvodů), c) přenos elektrické energie (tj. přepravu elektrické energie prostřednictvím vysokonapěťových rozvodů), d) maloobchodní dodávky elektrické energie, e) obchodování elektrickou energií (tj. denní či termínové obchodování touto komoditou mezi výrobcí, obchodníky a dodavateli konečným zákazníkům) a e) poskytování podpůrných služeb elektrizační soustavy.

III.2.1 Výroba a velkoobchod s elektrickou energií

32. Z pohledu věcného zahrnuje relevantní trh výroby a velkoobchodu s elektrickou energií podle rozhodovací praxe Evropské komise i Úřadu jak elektrickou energii vyrobenou producenty elektrické energie působícími na daném teritoriu, tak elektrickou energii dovezenou z jiných teritorií přes přeshraniční interkonektory a její prodej na velkoobchodním trhu obchodníkům, maloobchodním prodejcům či velkým průmyslovým zákazníkům.²⁹ Z objemu tohoto věcně relevantního trhu přitom není vyloučena elektrická energie vyvezená z daného teritoria na jiná území (tj. vyvezená do zahraničí). V pozici dodavatelů na takovém věcně relevantním trhu výroby a velkoobchodu elektrickou energií vystupují výrobci elektrické energie a její dovozci. Z pohledu geografického je trh výroby

²³ Čemuž nasvědčuje i skutečnost, že k přeshraničním dodávkám HEU dochází pouze v omezeném rozsahu, a to pouze v rámci tzv. in-house dodávek Skupiny EPH.

²⁴ Jedná se především o snižování poptávky po HEU z důvodu klesajícího podílu výroby elektřiny z hnědého uhlí na celkové výrobě elektřiny s ohledem na rostoucí podíl výroby elektřiny v jaderných elektrárnách a z obnovitelných zdrojů a dále o snižující se objem těžby, a s tím související nižší využití těžebních kapacit. Viz informace uvedené ve studii společnosti VUPEK – ECONOMY, spol. s r.o. „Dlouhodobá prognóza trh s hnědým uhlím“, květen 2015 (dále jen "Studie VUPEK"). Viz list spisu č. 435 a 438.

²⁵ Např. prohlášení společnosti SU cit.: „... převis nabídky HEU, která se bude postupně ještě výrazněji prohlubovat, povede k výraznějším soutěžním střetům tuzemských producentů HEU, včetně obchodníků s touto tuzemskou produkcí HEU...“, list spisu č. 291.

²⁶ Např. prohlášení společnosti SU cit.: „...dlouhodobě nevznikají a s ohledem na ekologická omezení nevzniknou ani v letech budoucích žádné nové energetické zdroje na spalování HEU, a proto je zcela nereálné uvažovat o tom, že by došlo ke zvýšení poptávky po HEU, která by mohla vést k posílení pozice soutěžitelů se zásobami hnědého uhlí ze zahraničí“

²⁷ Viz například rozhodnutí Úřadu ve věci S145/02 ČEZ/REAS či S196/2013 Litvínovská uhelná/Elektrárna Chvaletice.

²⁸ Viz například rozhodnutí Evropské komise M.3440 EDP/ENI/GDP.

²⁹ Viz například rozhodnutí Evropské komise M.3440 EDP/ENI/GDP nebo rozhodnutí Úřadu ve věci S492/2011 ČEZ/Energotrans.

a velkoobchodu elektrickou energií v dosavadní praxi Úřadu i Evropské komise³⁰ obvykle vymežován jako trh národní.

33. S ohledem na skutečnost, že posuzované spojení soutěžitelů nevzbuzuje obavy z narušení hospodářské soutěže při žádné v úvahu připadající produktové i geografické definici relevantního trhu v oblasti výroby elektrické energie a velkoobchodu s touto komoditou, Úřad pro účely tohoto rozhodnutí ponechává otázku konečného vymezení relevantních trhů otevřenou a posuzuje dopady ve vztahu k výrobě elektrické energie a velkoobchodu s touto komoditou na území České republiky.
34. Na zmíněném trhu působí oba spojující se soutěžitelé.

III.2.2 Poskytování podpůrných služeb elektrizační soustavy

35. Podpůrnými službami elektrizační soustavy je zajišťován provoz elektrizační soustavy a dosahováno potřebné spolehlivosti dodávek elektrické energie ze strany monopolního provozovatele přenosové soustavy, kterým je společnost ČEPS, a.s. (dále jen „ČEPS“).³¹ Trh podpůrných služeb elektrizační soustavy je organizován společností ČEPS, která vystupuje jako jediný (monopsonní) odběratel.
36. Podpůrné služby elektrizační soustavy zahrnují tyto služby:³² 1. primární regulace frekvence (f) bloku, 2. sekundární regulace výkonu (P) bloku, 3. kladná terciární regulace výkonu (P) bloku (TR+), 4. záporná terciární regulace výkonu (P) bloku, 5. rychle startující 10minutová záloha, 6. rychle startující 15minutová záloha, 7. snížení výkonů, 8. služba Vltava, 9. sekundární regulace U/Q, 10. služba schopnosti ostrovního provozu, 11. služba schopnosti startu ze tmy, 12. dispečerská záloha a 13. služba změny zatížení.
37. Pokud jde o vymezení věcného relevantního trhu v oblasti poskytování podpůrných služeb, Úřad se ve své předchozí rozhodovací praxi zabýval především celkovým trhem poskytování podpůrných služeb elektrizační soustavy bez rozlišení jednotlivých druhů těchto podpůrných služeb.³³ V posuzovaném případě, kdy v dané oblasti působí pouze Skupina Sev-en, lze také otázku, zda jednotlivé druhy poskytovaných podpůrných služeb tvoří samostatné relevantní trhy, ponechat otevřenou, neboť spojení soutěžitelů nevzbuzuje obavy z narušení hospodářské soutěže při žádné z možných definic relevantního trhu. Za věcně relevantní trh v této oblasti Úřad v posuzovaném případě považuje celkový trh poskytování podpůrných služeb elektrizační soustavy.
38. Protože je cílem podpůrných služeb zajištění spolehlivého provozu elektrizační soustavy České republiky (zajištění spolehlivosti dodávek a rovnovážného stavu elektrické energie v elektrizační soustavě v České republice), je relevantní trh poskytování podpůrných služeb elektrizační soustavy vymezen z hlediska geografického územím celé České republiky.
39. Ze spojujících se soutěžitelů na zmíněném trhu působí pouze Skupina Sev-En.

³⁰ Viz například rozhodnutí Evropské komise M.3440 *EDP/ENI/GDP* nebo M.3696 *E.ON/MOL*.

³¹ Se sídlem Praha 10, Elektrárnská 774/2, IČ: 25702556.

³² Viz Kodex přenosové soustavy na webových stránkách www.ceps.cz.

³³ Viz například rozhodnutí Úřadu ve věci S094/10 *Energetický a průmyslový holding/EAST BOHEMIA ENERGY HOLDING*.

III.2.3 Obchod s elektrickou energií

40. Obchod s elektrickou energií zahrnuje činnosti denního či termínovaného obchodování s touto komoditou mezi výrobcí, obchodníky a dodavateli koncových spotřebitelů. K obchodování dochází na základě (i) dvoustranných smluv, (ii) obchodu prostřednictvím operátora trhu OTE, a.s. (dále jen "OTE"),³⁴ zahrnujícím blokový trh, denní trh, vnitrodenní trh a spotový denní trh a (iii) obchodu na Pražské energetické burze (PXE) zahrnujícím obchodování pomocí aukcí³⁵ a kontinuální obchodování.³⁶
41. Oblast obchodu s elektrickou energií je dle rozhodovací praxe Úřadu³⁷ a Komise³⁸ věcně vymežována jako trh obchodu s elektřinou. Z pohledu geografického je trh obchodu s elektrickou energií v dosavadní praxi Úřadu³⁹ i Evropské komise obvykle vymežován jako trh národní, tj. trh na území České republiky.
42. V posuzovaném případě, lze také otázku, konečného vymezení ponechat otevřenou, neboť spojení soutěžitelů nevzbuzuje obavy z narušení hospodářské soutěže při žádné z možných definic relevantního trhu. Úřad pro účely tohoto správního řízení považuje za relevantní trh obchodu s elektrickou energií na území České republiky.
43. Na zmíněném trhu působí oba spojující se soutěžitelé.

III.3 Vymezení relevantních trhů v oblasti centralizovaného zásobování tepelnou energií

44. Centralizované zásobování tepelnou energií (výroba a dodávky tepelné energie) je z pohledu věcného považováno v rozhodovací praxi Úřadu⁴⁰ i Evropské komise⁴¹ za samostatný věcně relevantní trh, odlišný od dalších způsobů vytápění, jako jsou například vytápění tuhými palivy, plynem nebo elektřinou (pomocí akumulárního vytápění, přímotopů a tepelných čerpadel), neboť zastupitelnost mezi jednotlivými typy vytápění je velice omezená z důvodu časové a finanční náročnosti změny systému vytápění.
45. Z pohledu geografického je pak relevantní trh pro oblast centralizovaného zásobování tepelné energie vázán na tepelnou rozvodnou síť, prostřednictvím níž je teplo distribuováno ke konečným zákazníkům. Jednotlivé tepelné rozvodné sítě přitom nejsou vzájemně propojeny. Tato skutečnost pak vede k omezení geografického trhu pouze na území lokality, v níž se daná rozvodná síť nachází.

³⁴ OTE je poskytovatelem komplexních služeb jednotlivým účastníkům trhu s elektřinou a plynem, organizuje obchodování na denním a na vnitrodenním a blokovém trhu s elektřinou a s plynem.

³⁵ Jedná se o párování požadavků odběratelů a nabídek obchodníků ve stanovený čas, kde aktuální kurz se rovná aukční ceně.

³⁶ Jednotlivé nabídky a poptávky se průběžně párují tak, jak přicházejí. Aktuální kurz se rovná ceně dosažené v posledním obchodu.

³⁷ Viz rozhodnutí Úřadu ve věci S145/02 ČEZ/REAS, S 207/02 MONUSTE/Frantschach Energo, S81/08 J & T Private Equity/Czech Energy Holding či S183/2009/KS Lumius/Českomoravská energetická.

³⁸ Viz například rozhodnutí Evropské komise v případech M.3440 ENI/EDP/GDP.

³⁹ Viz rozhodnutí Úřadu ve věci S207/02 MONUSTE/Frantschach Energo či S183/2009/KS Lumius/Českomoravská energetická.

⁴⁰ Viz například rozhodnutí Úřadu ve věci S330/06 ENERGIE Holding/Teplárna Liberec/část podniku United Energy.

⁴¹ Viz například rozhodnutí Evropské komise v případech M.4238 E.ON/Pražská Plynárenská, M.5365 International Power Opatovice/EnBW/Praha/Pražská teplárenská nebo M.5793 DALKIA CZ/NWR Energy.

46. Pro jednotlivé lokální trhy centralizovaného vytápění teplem je příznačná existence či vytváření lokálních přirozených monopolů a zvýšená ochrana odběratelů ze strany Energetického regulačního úřadu (dále jen „ERÚ“), když cena za dodávané teplo je ze strany ERÚ věcně usměrňovaná.
47. Nabývaný soutěžitel, společnost Skupina Sev-En, vlastní a provozuje výrobní zdroj, elektrárnu Chvaletice, ve kterém vyrábí tepelnou energii, která je následně dodávána horkovodním napaječem do města Chvaletice, obce Trnávka a do dvou průmyslových zón v lokalitě mezi elektrárnou Chvaletice a městem Chvaletice. Mimoto Skupina Sev-En zabezpečuje dodávky tepelné energie pro vlastní areál elektrárny Chvaletice a současně dodává tepelnou energii přímo i několika společnostem, jež mají pronajaty své provozovny přímo v areálu elektrárny. Skupina Haltixar v oblasti centralizovaného zásobování teplem vůbec nepůsobí.
48. Úřad má za to, že vzhledem ke skutečnosti, že Skupina Sev-En představuje na daném území monopolního výrobce dodávajícího tepelnou energii, který přímo zásobuje svůj výrobní areál, včetně zákazníků působících v rámci areálu teplárny, a který dále jako jediný dodává nepřímo tepelnou energii mimo areál teplárny (město Chvaletice a okolí) prostřednictvím rozvodné sítě vlastněné společností ČEZ, se v důsledku uskutečnění posuzovaného spojení nic nemění. Proto se Úřad domnívá, že není nezbytně nutné odlišovat v rámci centralizovaného zásobování tepelnou energií činnosti (i) výroby tepelné energie, tj. výroby tepelné energie a její velkoobchodní dodávky společností, jež tuto energii dále dodávají konečným spotřebitelům, a (ii) dodávek tepelné energie konečným zákazníkům.
49. Společnost Skupina Haltixar v oblasti centralizovaného zásobování teplem vůbec nepůsobí. Posuzované spojení soutěžitelů tak v této oblasti nevzbuzuje obavy z narušení hospodářské soutěže při jakékoli v úvahu přicházející definici věcného relevantního trhu, a proto mohl Úřad v tomto případě ponechat otázku případného užšího vymezení relevantního trhu v oblasti centralizovaného zásobování teplem otevřenou. Věcně relevantní trh v oblasti výroby a dodávek tepelné energie tedy v tomto konkrétním případě Úřad vymezil jako trh centralizovaného zásobování tepelnou energií.
50. Z hlediska geografického je relevantní trh v oblasti centralizovaného zásobování tepelnou energií (včetně jeho dvou základních segmentů, tj. výroby tepla, na straně jedné, a dodávek této komodity konečným zákazníkům, na straně druhé) v tomto případě vymezen územím města Chvaletice, obce Trnávka, dvou zmiňovaných průmyslových zón a areálu elektrárny Chvaletice, na němž se nachází rozvodná síť, do níž dodává tepelnou energii Skupina Sev-En.

III.4 Vymezení relevantních trhů v oblasti dodávek vedlejších energetických produktů

51. Vedlejší energetické produkty, tj. zejména popílek, struska, energosádrovec, stabilizát či přírodní sádrovec, vznikající při výrobě tepelné a elektrické energie spalováním uhlí, tj. například v elektrárně Chvaletice, jsou využívány ve stavebnictví jako materiál pro základy staveb silnic a železnic, pro úpravy krajiny, terénů apod. Pokud jde o vymezení věcně relevantního trhu, v této oblasti lze rozlišovat relevantní trhy dle jednotlivých typů vedlejších energetických výrobků. Nicméně s ohledem na skutečnost, že ze spojujících se soutěžitelů v této oblasti působí pouze Skupina Sev-En a vzhledem k tomu, že posuzované spojení soutěžitelů nevzbuzuje obavy z podstatného narušení hospodářské soutěže v této oblasti ani při nejužším možném vymezení věcně relevantních trhů, ponechal Úřad v tomto případě

otázku užšího vymezení takového relevantního trhu otevřenou a za věcně relevantní trh v dané oblasti považuje trh dodávek vedlejších energetických produktů.

52. Rovněž s ohledem na skutečnost, že činnost spojujících se soutěžitelů se v této oblasti nepřekrývá, nebylo nutno detailněji zkoumat ani geografický rozměr trhu a z hlediska geografického může být trh dodávek vedlejších energetických produktů vymezen územím celé České republiky.
53. Ze spojujících se soutěžitelů ve zmíněné oblasti působí pouze Skupina Sev-En.

IV. Podmínky hospodářské soutěže na relevantních trzích

54. Úřad v případech spojení soutěžitelů zkoumá, zda posuzovaným spojením soutěžitelů dojde k podstatnému narušení hospodářské soutěže na relevantních trzích či nikoli. Za tím účelem se zaměřuje na posouzení kritérií, jejichž zkoumání mu předepisuje zákon v § 17 odst. 1. Úřad zejména posuzuje potřebu zachování a rozvíjení účinné hospodářské soutěže, strukturu všech spojení dotčených trhů, podíl spojujících se soutěžitelů na těchto trzích, jejich hospodářskou a finanční sílu, právní a jiné překážky vstupu dalších soutěžitelů na spojení dotčené trhy, možnost volby dodavatelů nebo odběratelů spojujících se soutěžitelů, vývoj nabídky a poptávky na dotčených trzích, potřeby a zájmy spotřebitelů a výzkum a vývoj, jehož výsledky jsou ku prospěchu spotřebitele a nebrání účinné soutěži. Současně Úřad podpůrně přihlíží k pravidlům stanoveným v Pokynech pro posuzování horizontálních spojení podle Nařízení Rady č. 139/2004 o kontrole spojování podniků (dále jen „Pokyny pro posuzování horizontálních spojení“)⁴² a v Pokynech pro posuzování nehorizontálních spojení podle Nařízení rady č. 139/2004 o kontrole spojování podniků (dále též „Pokyny pro posuzování nehorizontálních spojení“).⁴³

IV.1 Struktura trhů

55. Základní představu o struktuře trhů a konkurenčním významu spojujících se soutěžitelů i jejich konkurentů poskytují podíly na trhu. Pokud jde o velikost tržních podílů, zákon ve svém § 17 odst. 3 stanoví, že pokud společný podíl spojujících se soutěžitelů na relevantním trhu nepřesáhne 25 %, má se za to, že jejich spojení nemá za následek podstatné narušení hospodářské soutěže, neprokáže-li se při posuzování spojení opak. Naopak v případě posuzování horizontálních spojení soutěžitelů mohou být značně velké tržní podíly významným indikátorem, nebo dokonce i důkazem (v případě tržních podílu nad 50 %) možné existence dominantního postavení na trhu.⁴⁴
56. V případě hodnocení struktury trhu Úřad podpůrně používá ukazatel míry celkové úrovně koncentrace trhu, jež je vyjádřena tzv. Herfindahl-Hirschmanovým indexem (HHI), jež se vypočítává jako součet čtverců jednotlivých tržních podílů všech soutěžitelů na trhu. Zatímco absolutní úroveň HHI poskytuje prvotní údaj o konkurenčním tlaku na trhu po spojení, změna HHI (tzv. delta) je užitečným ukazatelem změny úrovně koncentrace přímo vyvolané spojením.

⁴² Zveřejněno v Úředním věstníku Evropských společenství C 31 ze dne 5. 2. 2004.

⁴³ Zveřejněno v Úředním věstníku Evropských společenství C 265 ze dne 18. 10. 2008.

⁴⁴ Viz bod 17 Pokynů pro posuzování horizontálních spojení.

57. Problémy v oblasti hospodářské soutěže při posuzování horizontálních spojení pravděpodobně nevyvstanou na trhu s hodnotou HHI po spojení pod 1000 bodů, ani v případě spojení s hodnotou HHI po spojení mezi 1000 a 2000 a Delta pod 250, respektive v případě spojení s výší HHI po spojení nad 2000 a Delta pod 150.⁴⁵ To neplatí v případě existence zvláštních okolností, například v podobě jednoho nebo více následujících faktorů: spojení se účastní potenciální zájemce o vstup na trh nebo podnik s malým podílem na trhu, který nedávno vstoupil na trh, jedna nebo více spojujících se stran jsou významnými inovátory, jejichž metody se nepromítají do podílů na trhu, existuje významné vlastnictví podílů mezi účastníky trhu, jeden ze spojujících se podniků je individualistický podnik s vysokou pravděpodobností narušení koordinovaného chování, existují známky minulé nebo pokračující koordinace nebo usnadňujících postupů, či jedna ze spojujících se stran má před spojením 50% nebo větší podíl na trhu.⁴⁶
58. Současně platí, že problémy v oblasti hospodářské soutěže při posuzování nehorizontálních spojení pravděpodobně nevyvstanou, je-li podíl spojením vzniklého soutěžitele na každém z dotčených trhů nižší než 30 % a úroveň HHI po spojení je nižší než 2000. To neplatí za předpokladu existence zvláštních okolností, například v podobě jednoho nebo více těchto faktorů: spojení zahrnuje soutěžitele, který v blízké budoucnosti patrně významně rozšíří výrobu, například kvůli nedávným inovacím, mezi účastníky trhu existuje významné vzájemné vlastnictví podílů nebo vzájemné obsazování řídicích funkcí, jeden ze spojujících se soutěžitelů je subjekt, který s vysokou mírou pravděpodobnosti naruší koordinované chování, nebo existují známky minulé nebo stávající koordinace nebo usnadňujících postupů.⁴⁷
59. V důsledku realizace posuzovaného spojení dojde k posílení spojením vzniklého soutěžitele horizontálním propojením činností spojujících se soutěžitelů na území České republiky především na trhu dodávek HEU a v menší míře i na trzích výroby a velkoobchodních dodávek elektrické energie a obchodu s elektřinou.
60. Realizací předmětného spojení rovněž dochází k posílení vertikální integrace a provázání činností spočívajících v produkci a dodávkách HEU Skupiny Haltixar, na straně jedné, s produkcí a dodávkami elektrické a tepelné energie Skupiny Sev-En, na straně druhé.
61. Vzájemné vertikální vazby ve výše zmiňovaných oblastech existují již před uskutečněním posuzované transakce, nicméně tyto vazby jsou ryze obchodního charakteru, kdy Skupina Haltixar dodávala HEU Skupině Sev-En jako meziproduct pro homogenizaci s HEU Skupiny Sev-En za účelem dodávek HEU pro elektrárnu Chvaletice a zákazníky Skupiny Sev-En.

IV.1.1 Struktura trhů v oblasti dodávek hnědého uhlí

IV.1.1.1 Struktura relevantního trhu dodávek hnědého energetického uhlí

62. V případě trhu dodávek HEU na území České republiky Úřad s ohledem na skutečnost, že dochází jednak k horizontálnímu propojení činností spojujících se soutěžitelů a jednak i k vertikálnímu propojení dodavatele (Skupina Haltixar) a odběratele (Skupina Sev-En) HEU, hodnotil jeho nabídkovou i poptávkovou stranu.

⁴⁵ Viz bod 20 Pokynů pro posuzování horizontálních spojení.

⁴⁶ Viz bod 20 Pokynů pro posuzování horizontálních spojení.

⁴⁷ Viz Pokyny pro posuzování nehorizontálních spojení, body 25-26.

63. Obecně na trhu dodávek HEU na území České republiky působí oba spojující se soutěžitelé, přičemž společnost Skupina Haltixar je aktivní pouze na nabídkové (prostřednictvím HEU z lomu Vršany), nabývaná Skupina Sev-En působí jak nabídkové straně (prostřednictvím HEU z lomu ČSA⁴⁸), tak i na poptávkové straně předmětného relevantního trhu prostřednictvím společnosti Sev-En EC (kde HEU představuje energetický zdroj pro elektrárnu Chvaletice provozovanou touto společností).

IV.1.1.1.1 Nabídková strana relevantního trhu dodávek hnědého energetického uhlí

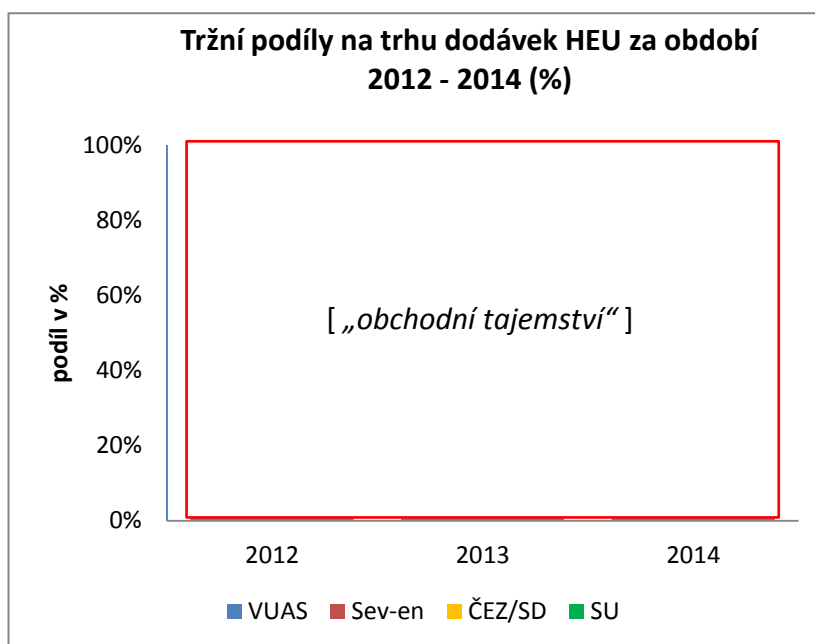
64. Na nabídkové straně trhu dodávek HEU na území České republiky v roce 2014 působili oba spojující se soutěžitelé, kdy tržní podíl Skupiny HALTIXAR činil cca [35-45] % a Skupiny Sev-En cca [5-15] %, celkem tedy spojením vzniklý soutěžitel dodal na trh dodávek HEU představující cca [45-55]% tržní podíl za rok 2014.
65. Konkurenty spojením vzniklého soutěžitele na nabídkové straně trhu HEU na území České republiky v uvedeném období jsou společnosti Severočeské doly a.s.⁴⁹ (dále jen „SD“), která dosáhla tržního podílu cca 25 - 35 %, a společnost SU s cca 15 - 25 % tržním podílem.⁵⁰
66. Spojením soutěžitelů dochází k posílení postavení Skupiny HALTIXAR, jako nejvýznamnějšího soutěžitele na trhu, a ke snížení počtu soutěžitelů zabývajících se těžbou a tržními dodávkami HEU v České republice ze čtyř na tři soutěžitele.
67. Z pohledu úrovně koncentrace trhu je relevantní trh dodávek HEU v České republice i před uskutečněním posuzovaného spojení soutěžitelů trhem koncentrovaným (tj. index HHI je vyšší než 3000) a s vysokým nárůstem delta ve výši cca 800,⁵¹ a tudíž tak tento trh nespadá pod tzv. „*save harbour*“, který naznačuje bezpečné hranice, kdy spojení soutěžitelů pravděpodobně nebude vzbuzovat obavy z narušení hospodářské soutěže.
68. Úřad rovněž hodnotil vývoj tržních podílů na relevantním trhu dodávek HEU za období 2012 – 2014. V hodnoceném období jednak došlo k celkovému poklesu objemu dodávek HEU na volný trh a jednak i k poklesu tržního podílu spojením vzniklého soutěžitele z cca [65-75] % (Skupina Haltixar dosahovala cca [35-45]% tržního podíl a podíl Skupiny Sev-En činil cca [25-35]%) v roce 2012 na zmiňovaný tržní podíl spojením vzniklého soutěžitele ve výši cca [45-55] % v roce 2014. V případě konkurenčních společností se jedná o růst tržního podílu, kdy u společnosti SD se tržní podíl zvýšil z cca 15 - 25 % na cca 25 - 35 % a společnosti SU z cca 5 - 15 % na cca 15 - 25 % za hodnocené období 2012 – 2014.
69. Schematické zobrazení vývoje výše tržních podílů na relevantním trhu dodávek HEU na území České republiky za období 2012 - 2014 jsou uvedena v následujícím grafu. **Viz Graf č. 1**

⁴⁸ Skupina Sev-En působila na tomto trhu rovněž prostřednictvím HEU z dolu Centrum, těžba v této lokalitě však byla ukončena k 1. 4. 2016.

⁴⁹ Působící v rámci Skupiny ČEZ.

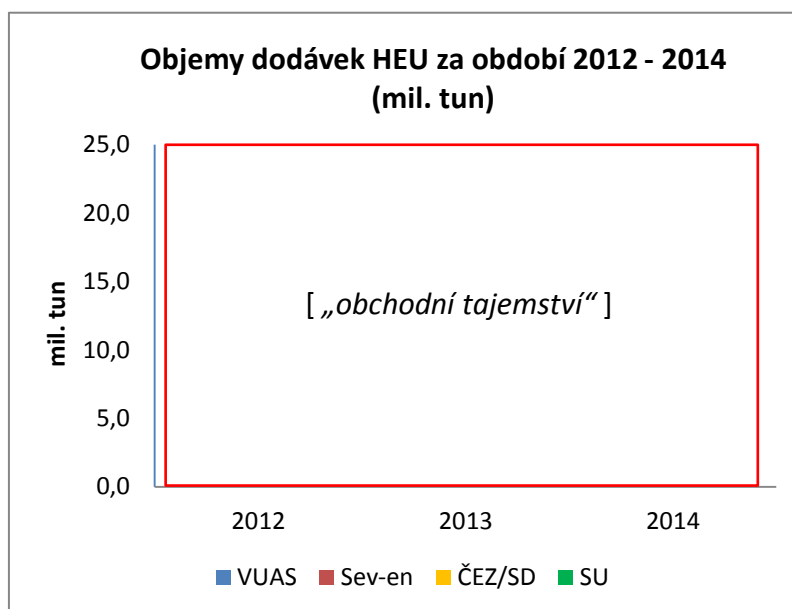
⁵⁰ Na území České republiky dodává HEU i Skupina EPH ze svých lomů v SRN, nicméně se jedná o dodávky do vlastních spalovacích zařízení. Skupina EPH není tedy aktivní na trhu dodávek HEU na tomto území.

⁵¹ Problémy v oblasti hospodářské soutěže při posuzování horizontálních spojení pravděpodobně nevyvstanou na trhu s hodnotou HHI po spojení pod 1000 bodů, ani v případě spojení s hodnotou HHI po spojení mezi 1000 a 2000 a Delta pod 250, respektive v případě spojení s vyšší HHI po spojení nad 2000 a Delta pod 150, a to v případě neexistence zvláštních okolností.

Graf 1 – Výše tržních podílů na trhu dodávek HEU za období 2012 – 2014

70. Vývoj objemu HEU na trhu dodávek HEU za období 2012 - 2014 jednotlivých dodavatelů na území České republiky je uveden v následujícím grafu.⁵² **Viz graf č. 2**

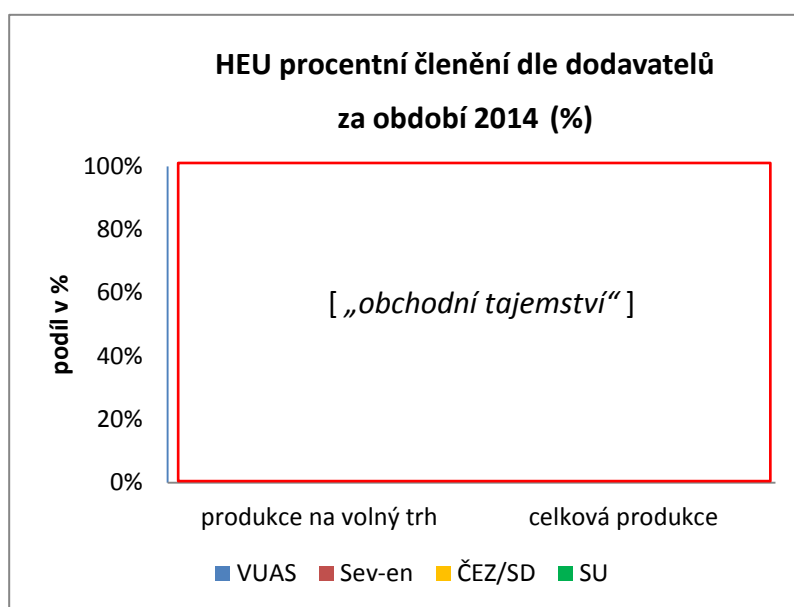
Graf 2 - Objem HEU na trhu dodávek HEU za období 2012-2014 jednotlivých dodavatelů

71. V souvislosti s nabídkovou stranou trhu hnědého energetického uhlí je třeba současně uvést, že bez zohlednění vnitropodnikových dodávek na území České republiky dodává nejvyšší

⁵² Viz informace uvedené ve Studii VUPEK, viz list spisu č. 433, údaje účastníka řízení, viz list spisu č. 18 a informace zjištěné v rámci šetření Úřadu.

množství HEU Skupina ČEZ (prostřednictvím SD), když z pohledu celkového objemu dodávek HEU na území České republiky dosáhla za uvedené období cca 45 - 55% podílu. V případě hodnocení postavení jednotlivých soutěžitelů z pohledu celkového objemu dodávek HEU na území České republiky by spojením vzniklý subjekt zaujímal cca [25-35]% podíl (z toho Skupina Haltixar [5-15]% a Skupina Sev-En [5-15]% podíl), podíl společnosti SU by činil cca 15 - 25 % a Skupiny EPH cca 0 - 5%.⁵³

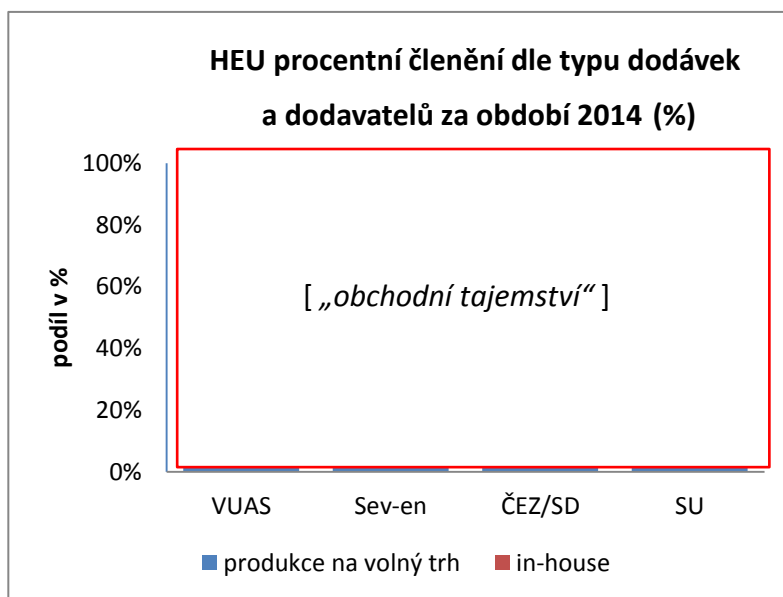
72. Schematické zobrazení srovnání výše tržních podílů na relevantním trhu dodávek HEU (tj. dodávky na volný trh) a podílů z pohledu objemu dodávek HEU pocházející z těžby na území České republiky (dodávky na volný trh a in-house dodávky) za rok 2014 jsou uvedena v následujícím grafu. **Viz Graf č. 3**

Graf 3 - Tržní podíly na trhu dodávek HEU a těžby HEU za rok 2014 na území ČR

73. Jednotliví dodavatelé HEU působící na relevantním trhu dodávek HEU, s výjimkou Skupiny Haltixar, která dodává HEU pouze na volný trh, tyto využívají HEU i pro vlastní účely v rámci in-house dodávek pro výrobu elektrické či tepelné energie ve svých energetických zdrojích. Nejvýznamnější podíl in-house dodávek z těchto dodavatelů HEU má Skupina ČEZ.
74. Schematické zobrazení členění dodávek HEU na volný trh a in-house dodávek u jednotlivých soutěžitelů působících na trhu dodávek HEU na území České republiky za rok 2014 jsou uvedena v následujícím grafu. **Viz Graf č. 4**

⁵³ Jedná se o in-house dovozy HEU z dolu Mitteldeutsche Braunkohlengesellschaft mbH v SRN pro energetické zařízení v rámci podnikatelské Skupiny EPH.

Graf 4 Členění dodávek HEU na volný trh a in-house na celkové produkci HEU u jednotlivých dodavatelů za rok 2014 na území ČR

75. Úřad se rovněž zabýval i otázkou možnosti dovozů HEU na území České republiky z okolních zemí. Dovozy HEU byly realizovány v uplynulém období pouze v menším množství z dolů společnosti Mitteldeutsche Braunkohlengesellschaft mbH (dále jen „Mibrag“)⁵⁴ na území SRN, působící v rámci Skupiny EPH. Nicméně vzhledem k tomu, že dovezené množství HEU představovalo za období 2012 - 2014 malé množství z celkové spotřeby HEU na území České republiky, jednalo se o dodávky pro vlastní potřebu a toto HEU tak není nabízeno na volném trhu, nezapočítal Úřad tyto dovozy společnosti EPH do celkové velikosti relevantního trhu.
76. Dále byl evidován dovoz menšího množství HEU z příhraničních oblastí z Polska⁵⁵ určeného pro menší teplárny či výrobní závody v blízkosti hranic. Nicméně s ohledem na vyšší přepravní náklady, rovněž kvalitativní parametry dováženého HEU (nízkou průměrnou výhřevnost a vysoký obsah síry či vody), možným technickým problémům (např. při vykládce v zimním období) či ovlivňování ceny směnným kurzem je rentabilita takovýchto dovozů omezena.⁵⁶
77. V rámci správního řízení Úřad obdržel ze strany některých odběratelů HEU v České republice námitky proti posuzovanému spojení,⁵⁷ které poukazyvaly na to, že v důsledku řešené transakce dojde jednak ke snížení počtu soutěžitelů nabízejících na trhu HEU, které může vést ke zvýšení ceny předmětné komodity nabízené v České republice, a jednak, v případě ukončení dodávek HEU ze strany spojením vzniklého soutěžitele na volný trh, na

⁵⁴ Jedná se o povrchové hnědouhelné lomy Vereinigtes Schleenhain a Profen s roční produkcí cca 20 mil. tun uhlí.

⁵⁵ Jednalo se o cca 1 % z celkových dodávek HEU na volný trh.

⁵⁶ Např. vyjádření společností ACTHERM, spol. s r.o., viz list spisu č. 304; Plzeňská teplárenská, a.s., viz list spisu č. 267; či Veolia Energie ČR, a.s., viz list spisu č. 333.

⁵⁷ Viz vyjádření společností C-Energy Bohemia s.r.o., viz list spisu č. 316; UNIPETROL RPA, s.r.o., viz list spisu č. 237 a Veolia Energie ČR, a.s., viz list spisu č. 333.

možný podstatný nárůst nákladů odběratelů HEU na přepravu této komodity v souvislosti se změnou jejího dodavatele.

78. Vzhledem ke skutečnosti, že trh dodávek HEU v České republice je trhem vysoce koncentrovaným s malým počtem soutěžitelů, kde společný tržní podíl spojujících se soutěžitelů významně přesahuje hranici 40 %, existují významné bariéry vstupu na něj a kapacitní omezení těžby,⁵⁸ a dále s ohledem na existenci námitek ze strany odběratelů, Úřad dospěl k předběžnému závěru, že spojení soutěžitelů vzbuzuje obavy z podstatného narušení hospodářské soutěže, jež by vyžadovaly podrobnější šetření v průběhu druhé fáze správního řízení vedeného v souladu s § 16 odst. 2 in fine zákona.

IV.1.1.1.2. Poptávková strana relevantního trhu dodávek hnědého energetického uhlí

79. Na poptávkové straně trhu dodávek hnědého energetického uhlí na území České republiky působí ze spojujících se soutěžitelů pouze nabývaná Skupina Sev-En, která dosáhla na poptávkové straně relevantního trhu dodávek HEU na území České republiky svým nákupem této komodity v roce 2014 tržního podílu cca [5-15] %.⁵⁹
80. Největším odběratelem HEU v České republice je Skupina ČEZ, coby nejvýznamnější tuzemský výrobce elektrické energie, která dosáhla na poptávkové straně relevantního trhu dodávek HEU na území České republiky svým nákupem v roce 2014 tržního podílu ve výši přibližně 45-55 %.⁶⁰ Dále se jedná o Skupinu EPH s 15-25% tržním podílem, Unipetrol RPA, s.r.o. (dále jen „UNIPETROL RPA“) a Alpiq Generation (CZ) s.r.o. (dále jen „Alpiq“) každá jednotlivě s 5-15% tržním podílem.
81. Zejména vzhledem k výši tržního podílu spojením vzniklého soutěžitele na poptávkové straně trhu s hnědým energetickým uhlím na území České republiky, který nepřevyšuje hranici 15 %, působení významných konkurentů a skutečnosti, že Skupina Sev-En poptává HEU na volném trhu pouze do podnikatelské skupiny Navrhovatele, lze mít za to, že posuzované spojení soutěžitelů nebude mít negativní dopad na hospodářskou soutěž.

IV.1.1.2 Struktura relevantního trhu dodávek hnědého tříděného uhlí

82. Na trhu dodávek hnědého tříděného uhlí na území České republiky působí ze spojujících se soutěžitelů pouze Skupina Sev-En s podílem nepřevyšujícím 20 %. Skupina Haltixar na uvedeném trhu nepůsobí a zabývá se výhradně dodávkami HEU.
83. Zejména vzhledem ke skutečnosti, že předmětným spojením nedochází k horizontálnímu překryvu aktivit spojujících se soutěžitelů a tak ke změně ve struktuře trhu v této oblasti a Skupina Sev-En nezaujímá významné postavení na tomto trhu, lze mít za to, že posuzované spojení soutěžitelů nebude mít negativní dopad na konkurenční prostředí na tomto trhu.

⁵⁸ Např. územních ekologických limitů těžby.

⁵⁹ Jedná se o nákup HEU od Skupiny Haltixar, které se následně míchá s HEU Skupiny Sev-En pro dosažení požadované výhřevnosti.

⁶⁰ Jedná se o nákupy HEU od Skupiny Haltixar a SU.

IV.1.2 Struktura trhů v oblasti elektrické energie

IV.1.2.1 Struktura relevantního trhu výroby a velkoobchodu s elektrickou energií

84. Na předmětném relevantním trhu v České republice působí ze spojujících se soutěžitelů přímo pouze Skupina Sev-En,⁶¹ jejíž tržní podíl za rok 2014 nepřesahuje 5 %. Skupina Haltixar nevlastní výrobní kapacity, nicméně na základě tzv. tollingové smlouvy si krátkodobě pronajímá výrobní kapacity.⁶² Za předpokladu přiřazení objemu výroby, kterou společnosti Skupiny Haltixar uvedly na základě tzv. tollingové smlouvy na volný trh, by tato podnikatelská skupina dosahovala cca [0-5]% tržního podílu za rok 2014. Tržní podíl spojením vzniklého soutěžitele by nepřevyšoval 5 %.
85. Nejvýznamnějším soutěžitelem na hodnoceném trhu je společnost ČEZ s cca 55 - 65% podílem, dalšími významnými konkurenty jsou společnosti SU, EPH⁶³ či Veolia Energie ČR, a.s. (dále jen „Veolia“),⁶⁴ jejichž tržními podíly jednotlivě nepřesahují 5 %.
86. Zejména vzhledem ke skutečnosti, že spojením vzniklý soutěžitel bude dosahovat velmi nízkého tržního podílu na trhu výroby a velkoobchodu s elektrickou energií na území České republiky, vzhledem k existenci dalších významných konkurenčních subjektů na tomto trhu, lze mít za to, že posuzované spojení soutěžitelů nebude mít negativní dopad na konkurenční prostředí.

IV.1.2.2 Struktura relevantního trhu podpůrných služeb elektrizační soustavy

87. Při hodnocení dopadů předmětného spojení soutěžitelů se Úřad zaměřil na celkový relevantní trh podpůrných služeb elektrizační soustavy, aniž by tento relevantní trh dále segmentoval dle jednotlivých konkrétních druhů podpůrných služeb. Na takto vymezeném relevantním trhu působí ze spojujících se soutěžitelů pouze Skupina Sev-En, přičemž v roce 2014, ani v letech předcházejících, nepřekročil její tržní podíl hranici 5 %. Ani v případě užšího členění relevantních trhů dle jednotlivých podpůrných služeb by tržní podíl Skupiny Sev-En nepřekročil na žádném z takto uvažovaných subtrhů hranici 15 %.
88. Na relevantním trhu podpůrných služeb elektrizační soustavy působí řada alternativních poskytovatelů uvedených služeb, nejvýznamnějším soutěžitelem na hodnoceném trhu je společnost ČEZ s cca 45 - 55% podílem, dále Alpiq, SU či EPH (všichni jednotlivě s cca 5 - 15 % podílem) nebo Veolia s podílem ve výši cca 0 - 5 %. Nabídka je na tomto relevantním trhu řízena poptávkou jediného zákazníka, provozovatele přenosové soustavy společnosti ČEPS, která zajišťuje provoz elektrizační soustavy na území České republiky.
89. Zejména vzhledem ke skutečnosti, že předmětným spojením nedochází k horizontálnímu překryvu aktivit spojujících se soutěžitelů a tak ani ke změně ve struktuře trhu, Skupina Sev-En nezaujímá významné postavení na tomto trhu a na poptávkové straně trhu vystupuje

⁶¹ Skupina Sev-En působí přímo na předmětném trhu jako nový soutěžitel od roku 2013, přičemž do této doby prodávala veškerou vyrobenou energii na základě tzv. *tollingové* smlouvy společnosti ČEZ.

⁶² Jedná se o smlouvu mezi společnostmi Czech Coal, VUAS a ČEZ, která se týká pronájmu volné výrobní kapacity společnosti ČEZ.

⁶³ Skupina EPH na předmětném relevantním trhu je činná zejména prostřednictvím společností Elektrárny Opatovice, a.s., United Energy, a.s. a Plzeňská energetika a.s.

⁶⁴ Původně působící pod názvem Dalkia Česká republika, a.s. se změnou k 1. 1. 2015.

pouze jeden odběratel v pozici monopsonu, lze mít za to, že posuzované spojení soutěžitelů nebude mít negativní dopad na konkurenční prostředí na tomto trhu.

IV.1.2.3 Struktura relevantního trhu obchodování s elektrickou energií

90. Na předmětném relevantním trhu v České republice působí oba spojující se soutěžitelé, nicméně nezaujímají významné tržní podíly. Tržní podíly Skupiny Sev-En činí cca [5-15] % a Skupiny Haltixar do [0-5] % za rok 2014, podíl spojením vzniklého soutěžitele tedy nepřevyšoval [5-15]% hranici.
91. Na trhu obchodování s elektřinou působí velké množství společností, přičemž mezi nejvýznamnější patří Skupina ČEZ, E.ON Energie, a.s., Pražská energetika, a.s., BOHEMIA ENERGY entity s.r.o., RWE Energie, a.s., CENTROPOL ENERGY, a.s., Dalkia Commodities CZ, s.r.o. či EP Energy Trading, a.s., přičemž tržní podíly některých z nich výrazně převyšují postavení spojením vzniklého soutěžitele.
92. Zejména vzhledem k výši společného tržního podílu spojujících se soutěžitelů, který nepřevyšuje hranici [5-15] %, a působení významných konkurentů, lze mít za to, že posuzované spojení soutěžitelů nebude mít negativní dopad na konkurenční prostředí na tomto trhu.

IV.1.3 Struktura relevantního trhu centralizovaného zásobování tepelnou energií

93. Skupina Sev-En působí na daném relevantním trhu na území města Chvaletice, obce Trnávka, dále na území dvou průmyslových areálů nacházejících se mezi městem Chvaletice a elektrárnou Chvaletice, přičemž dodávky konečným spotřebitelům realizuje prostřednictvím společnosti ze Skupiny ČEZ.⁶⁵ Pro vlastní areál elektrárny Chvaletice pak tepelnou energii pro účely konečné spotřeby dodává Skupina Sev-En přímo konečným spotřebitelům.⁶⁶ Skupina Haltixar v dané oblasti nepůsobí.
94. Pro posuzovaným spojením dotčený geografický relevantní trh centralizovaného zásobování platí, že Skupina Sev-En je na daném území monopolním výrobcem a dodavatelem tepelné energie (jak pro odběratele v areálu elektrárny Chvaletice, tak pro společnost ze Skupiny ČEZ).
95. S ohledem na skutečnost, že v důsledku posuzovaného spojení nedojde ke změně tržních podílů na vymezeném relevantním trhu a s přihlédnutím k existující regulaci daného odvětví ze strany ERÚ, má Úřad za to, že posuzované spojení nevzbuzuje obavy z narušení hospodářské soutěže na tomto trhu.

IV.1.4 Struktura relevantního trhu dodávek vedlejších energetických produktů

96. Zatímco Skupina Haltixar na relevantním trhu dodávek vedlejších energetických produktů rovněž nepůsobí a ani tyto produkty dosud neodebírala, tržní podíl Skupina Sev-En činí dlouhodobě méně než 15 %. Z dalších producentů vedlejších energetických produktů je

⁶⁵ Společnost Sev-En EC provozující elektrárnu Chvaletice vyrábí tepelnou energii, kterou předává na prahu elektrárny společnosti Skupiny ČEZ, která následně tuto energii dodává horkovodním napaječem konečným odběratelům.

⁶⁶ Jedná se jednak o vlastní dodávky tepelné energie pro potřeby areálu elektrárny Chvaletice a jednak o dodávky společností působících v areálu elektrárny Chvaletice v nájemním vztahu jako konečným odběratelům tepelné energie.

nejvýznamnější Skupina ČEZ, jakožto nejvýznamnější výrobce elektrické energie v České republice, přičemž její tržní podíl činí cca 65 - 75 %.

97. Zejména vzhledem ke skutečnosti, že předmětným spojením nedochází k horizontálnímu překryvu aktivit spojujících se soutěžitelů, a tak ani ke změně ve struktuře trhu v této oblasti, a Skupina Sev-En nezaujímá významné postavení na tomto trhu, lze mít za to, že posuzované spojení soutěžitelů nebude mít negativní dopad na hospodářskou soutěž.

IV.1.5 Shrnutí struktury relevantních trhů

98. Posuzované spojení soutěžitelů je spojením jednak horizontálním, kdy dochází k významnému přesahu především na relevantním trhu dodávek HEU, ale i dochází k propojení aktivit spojujících se soutěžitelů na vertikálně navazujících relevantních trzích na trh dodávek HEU, a to na trzích výroby a dodávek elektřiny a centralizovaného zásobování tepelnou energií.
99. Z hlediska hodnocení horizontální struktury trhu vyplynulo, že tržní podíly spojením vzniklého soutěžitele nebudou po realizaci spojení, s výjimkou relevantního trhu dodávek HEU v České republice, na žádném vymezeném relevantním trhu s horizontálním překryvem převyšovat hranici 15 %. Lze tedy předpokládat, že na trhu výroby a velkoobchodních dodávek elektrické energie a trhu obchodu s elektřinou v České republice v důsledku posuzovaného spojení nedojde k narušení hospodářské soutěže.
100. V případě relevantního trhu dodávek HEU v České republice představuje tržní podíl spojením vzniklého soutěžitele na nabídkové straně trhu [45-55] %, kdy spojením dochází k posílení postavení Skupiny HALTIXAR, jako nejvýznamnějšího soutěžitele na tomto trhu. Z pohledu úrovně koncentrace trhu je relevantní trh dodávek HEU v České republice před i po uskutečnění posuzovaného spojení soutěžitelů trhem vysoce koncentrovaným, navíc s vysokým nárůstem delta,⁶⁷ a tudíž tak tento trh nespadá pod tzv. „*save harbour*“, který naznačuje bezpečné hranice, kdy spojení soutěžitelů pravděpodobně nebude vzbuzovat obavy z narušení hospodářské soutěže.
101. Posuzované spojení soutěžitelů rovněž nespadá pod tzv. *safe-harbour* vertikálních spojení,⁶⁸ a to na vertikálně navazujících relevantních trzích dodávek HEU a výroby a velkoobchodních dodávek elektřiny a centralizovaného zásobování tepelnou energií. Jednak nejsou tržní podíly spojujících se soutěžitelů na uvedených relevantních trzích nižší než 30 % (s výjimkou trhu výroby a velkoobchodních dodávek elektřiny)⁶⁹ a jednak ve všech případech se jedná o trhy koncentrované, tj. s hodnotou HHI vyšší než 2000 bodů.

⁶⁷ Problémy v oblasti hospodářské soutěže při posuzování horizontálních spojení pravděpodobně nevyvstanou na trhu s hodnotou HHI po spojení pod 1000 bodů, ani v případě spojení s hodnotou HHI po spojení mezi 1000 a 2000 a Delta pod 250, respektive v případě spojení s vyšší HHI po spojení nad 2000 a Delta pod 150, a to v případě neexistence zvláštních okolností.

⁶⁸ Problémy v oblasti hospodářské soutěže při posuzování nehorizontálních spojení pravděpodobně nevyvstanou v případě nehorizontálních spojení, je-li podíl nového subjektu na trhu po spojení na každém z dotčených trhů nižší než 30 % a současně HHI index po spojení je nižší než 2000.

⁶⁹ Tržní podíl je nižší než 25 %, tj. současně lze uplatnit zákonem stanovenou vyvratitelnou právní domněnku, dle které pokud společný podíl spojujících se soutěžitelů na relevantním trhu nepřesáhne 25 %, má se za to, že jejich spojení nemá za následek podstatné narušení hospodářské soutěže, neprokáže-li se při posuzování spojení opak.

102. Uskutečněním posuzovaného spojení tak dochází ke vzniku silného soutěžitele, který je rovněž vertikálně integrován do navazujících trhů v oblasti výroby a prodeje elektrické (či poskytování podpůrných služeb elektrizační soustavě) a tepelné energie.
103. Spojením vzniklý soutěžitel, by v důsledku vertikálního propojení aktivit mohl získat možnost ovlivňovat nastavení cenové hladiny HEU pro své odběratele, což by se mohlo promítnout do koncových cen za elektrickou a tepelnou energii pro konečné spotřebitele, a v dlouhodobém výhledu by nabyt i možnost omezovat přístup ke zdrojům HEU svým odběratelům, jež jsou nezbytné při výrobě elektrické a tepelné energie či poskytování podpůrných služeb.
104. Spojení soutěžitelů si tak vyžádalo detailní analýzy dalších kritérií, které mu předepisuje zákon pro posouzení, zda v důsledku jeho uskutečnění nedojde k podstatnému narušení hospodářské soutěže.
105. Z tohoto důvodu Úřad považoval za nezbytné rovněž se v posuzovaném případě podrobně zabývat otázkou možných negativních efektů plynoucích z (i) horizontálního propojení činností na relevantním trhu dodávek HEU na území České republiky a (ii) vertikálního propojení navazujících činností spojujících se soutěžitelů v oblasti výroby a prodeje elektrické⁷⁰ a tepelné energie a poskytování podpůrných služeb elektrizační soustavě na trh dodávek HEU na území České republiky a rovněž prošetřit předložené námitky odběratelů spojujících se soutěžitelů.

IV.2 Hospodářská a finanční síla soutěžitelů na trh dodávek HEU

106. Hospodářskou sílu lze obecně pojmut jako určitý souhrn konkurenčních výhod, kterými jednotliví soutěžitelé disponují. Příkladem faktoru zaručujícího neopominutelnou hospodářskou sílu může být například vlastnictví či výhradní užívání zařízení (například infrastrukturního) nezbytného pro působení na daném relevantním trhu (tzv. „*essential facility*“). Jednou z těchto dalších konkurenčních výhod pak může být zejména vyšší finanční síla jako vyjádření možnosti snadného přístupu k finančním zdrojům. Mezi základní kritéria hodnocení finanční síly pak patří výše investic, výše obratu, hodnota investičního a finančního majetku, rozsah výrobního portfolia a dosahovaná výše úspor z rozsahu.
107. Pokud jde o finanční a hospodářskou sílu spojením vzniklého soutěžitele na relevantních trzích dodávek HEU a elektrické a tepelné energie na území České republiky, tento je a nadále bude vystaven konkurenci ze strany takových soutěžitelů, kteří jsou součástí nadnárodních a vertikálně integrovaných podnikatelských uskupení dosahujících v obdobných sektorech ekonomické činnosti v České republice srovnatelných či vyšších obrátů a dodávajících na trh v rámci energetického sektoru obdobné portfolio produktů. Jedná se především o nadnárodní vertikálně integrovanou Skupinu ČEZ, která je nejvýznamnějším subjektem z pohledu celkového objemu vytěženého HEU v České republice a z pohledu výroby a velkoobchodu s elektrickou energií a rovněž působí i na dalších trzích v sektoru elektrické a tepelné energie. Dále se jedná o vertikálně integrované společnosti

⁷⁰ V rámci posouzení vertikální vazby mezi trhem HEU a trhem výroby a velkoobchodních dodávek elektřiny Úřad posoudil i dopad na trh poskytování podpůrných služeb elektrizační soustavě České republiky, neboť na těchto trzích působí stejní významní soutěžitelé.

SÚ⁷¹ či společnost EPH⁷². Lze tedy konstatovat, že nejdůležitější konkurenti spojujících se soutěžitelů disponují obdobnou finanční a hospodářskou silou jako spojující se soutěžitelé

108. Vzhledem k tomu, že na vymezených relevantních trzích existují také soutěžitelé disponující srovnatelnou nezanedbatelnou hospodářskou a finanční silou, lze mít za to, že hospodářská a finanční síla spojujících se soutěžitelů jim nebude ani po realizaci posuzovaného spojení poskytovat natolik zásadní konkurenční výhodu oproti ostatním soutěžitelům, která by společně s dalšími faktory mohla vést k omezení hospodářské soutěže na vymezených relevantních trzích.

IV.3 Překážky vstupu na relevantní trh dodávek HEU

109. Významným faktorem pro posouzení toho, jaký prostor existuje na relevantních trzích pro realizaci nezávislého soutěžního chování, jsou bariéry vstupu na trh. Úřad zjišťuje, zda na relevantních trzích bariéry vstupu existují a jaký mají charakter, a současně hodnotí, jakým způsobem jsou tyto bariéry ovlivněny v důsledku posuzovaného spojení.
110. Nejčastějšími překážkami vstupu na trh jsou tzv. překážky právní, tedy omezení vyplývající z právních předpisů, která ztěžují vstup na relevantní trh. Může jimi být například nutnost disponovat určitými oprávněními k podnikání na relevantním trhu, jako je získání licence pro danou činnost, celní či množstevní omezení (tarifní a netarifní) při importu, povinná certifikace zboží, existence práv plynoucích z průmyslového a jiného duševního vlastnictví apod. Druhou skupinou překážek vstupu na trh jsou překážky hospodářské, kterými se obvykle rozumí náklady, které jsou se vstupem na relevantní trhy spojeny. Poslední skupinou překážek jsou bariéry vyplývající zejména z nedostupnosti technologie či *know-how*.
111. V případě trhu HEU mezi překážkami vstupu je obecně možno rozlišovat jednak překážky pro otírky nového ložiska hnědého uhlí, jednak překážky k rozšíření stávající těžby na v současnosti využívaných hnědouhelných ložiscích a jednak překážky dovozu HEU ze zahraničí. Vzhledem k situaci, kdy na území České republiky se nacházejí pouze dva hnědouhelné revíry,⁷³ které jsou již rozděleny mezi stávající těžební společnosti (kromě spojujících se soutěžitelů, se jedná o společnosti SD a SU), není vstup formou otevření nového revíru reálný. Kapacita stávajících revírů je omezena jednak kapacitou ložiska a jednak stanovenými územními těžebními limity, kdy bude docházet k postupnému ukončení těžby hnědého uhlí a dodávek HEU.⁷⁴
112. Dovozy HEU ze zahraničí jsou technicky možné, nicméně v praxi s ohledem na složitější logistiku přepravy, vysoké přepravní náklady, horší kvalitativní parametry HEU, pohyby kurzu koruny⁷⁵ ze zahraničí je rozšíření dovozů, které by pokryly významný podíl potřeby HEU na

⁷¹ Provozující např. hnědouhelný lom Družba a Jiří v hnědouhelném revíru v Sokolovské pánvi a paroplynovou elektrárnu Vřesová a působící mimo jiné v oblasti dodávek HEU, elektrické a tepelné energie či stavební činnosti.

⁷² Vertikálně integrovaná nadnárodní společnost do oblasti výroby a dodávek elektrické a tepelné energie a obchodu s nimi působící (např. v České republice, Slovenské republice, SRN, Itálii a Anglii), dále přepravy a skladování plynu (Česká republika, Slovenská republika a Rakousko), těžby HEU (SRN) aj.

⁷³ Jedná se o Sokolovskou a Severočeskou hnědouhelnou pánev.

⁷⁴ Např. lom ČSA Skupiny Sev-En má ukončit produkci HEU ke konci roku 2022 a soustředit se pouze na produkci tříděného hnědého uhlí pro malospotřebitele. V případě společnosti SU je kapacita těžby výrazně omezena vlivem zastavení těžby v dole Družba vzhledem ke skluzu zeminy.

⁷⁵ Viz informace společností ACTHERM, spol. s r.o., viz list spisu č. 308, Plzeňská teplárenská, a.s., viz list spisu č. 268 či Veolia, viz list spisu č. 333 či informace ve Studii VUPEK, viz list spisu č. 457.

území České republiky, méně pravděpodobné. Dovozy HEU ze zahraničí je tak možno považovat za méně spolehlivý zdroj krytí potřeb po HEU. Navíc někteří z oslovených odběratelů poukázali na možné vysoké náklady související se změnou dodavatele HEU související s úpravou technologického zařízení a na odsíření HEU v rozsahu desítek či stovek milionů Kč.⁷⁶

113. Další bariéry v případě rozšíření stávající těžby souvisí s vysokými finanční nároky týkající se investic do přípravy lokality, těžební technologie a infrastruktury lomu. Rovněž tak významnou skupinou překážek vstupu, resp. rozšíření působení na tomto trhu jsou povolovací procesy k těžbě a jiné veřejněprávní souhlasy, které mimo jiné zahrnují potřebná ekologická⁷⁷ a další správní povolení včetně posouzení dopadů na životní prostředí v případě otírky nového lomu či rozšíření územních limitů stávající těžby.⁷⁸ Úřad dodává, že těmito územními limity těžby⁷⁹ je v současnosti omezena zejména Skupina Sev-En na lomu ČSA, kde nedošlo k rozhodnutí o prolomení územních limitů,⁸⁰ v případě Skupiny ČEZ, která byla v minulosti omezena územními limity na lomu Bílina, došlo na základě rozhodnutí Vlády České republiky v říjnu 2015 k jejich prolomení. V případě, že subjekt obdrží potřebná povolení a souhlasné stanovisko k těžbě, je nutno dále počítat s obdobím několika dalších let, po které probíhají přípravné práce na odstranění skrývky zeminy nad ložiskem uhlí. Vzhledem k administrativní náročnosti procesu získání všech povolení k těžbě a zahájení vlastní těžby, dále stavebních a technologických příprav na vlastní těžbu může délka tohoto procesu přesáhnout i 10 let a celkové náklady dosáhnout miliard Kč.⁸¹
114. Z výše uvedeného tak vyplývá, že obecně překážky vstupu na trh HEU v České republice či překážky rozšíření působení stávajících soutěžitelům na něm jsou značně vysoké. Rozšíření působení je pak možné v relativně krátkém časovém období pouze v případech, kdy těžební společnosti v současnosti disponují volnou disponibilní kapacitou těžby.

V. Posouzení dopadů spojení na hospodářskou soutěž

115. Ze shora uvedeného popisu činností spojujících se soutěžitelů na vymezených relevantních trzích vyplývá, že posuzované spojení má jak horizontální tak i vertikální charakter. Jak již Úřad uvedl, posouzením možných dopadů spojení se bude podrobněji zabývat v důsledku (i) horizontálního propojení činností spojujících se soutěžitelů na relevantním trhu dodávek HEU na území České republiky a (ii) vertikálního propojení aktivit spojujících se soutěžitelů na trhu dodávek HEU a na nich navazujících trhů výroby a dodávek elektrické a tepelné energie v České republice.

⁷⁶ Viz informace společností C-Energy Bohemia s.r.o., viz list spisu č. 316, TO Servisní s.r.o., viz list spisu č. 330 či Veolia, viz list spisu č. 333.

⁷⁷ Například územní ekologické limity těžby.

⁷⁸ Jedná se o povolovací procesy, které mohou trvat pět a více let.

⁷⁹ Územní ekologické limity těžby byly stanoveny usnesením Vlády České republiky č. 444/1991z října 1991.

⁸⁰ Za územními ekologickými limity těžby v lokalitě lomu ČSA se celkově nachází více než 750 mil. tun hnědého uhlí.

⁸¹ Účastník řízení například odhaduje v případě dodatečného rozhodnutí o prolomení ekologických limitů na lomu ČSA s dobou potřebnou pro získání povolení a zahájení těžby HEU přesahující 10 let a s nutností vynaložit náklady v rozmezí 17 – 22 mld. Kč.

V.1 Posouzení dopadů spojení na hospodářskou soutěž v důsledku horizontálního překrytí činností spojujících se soutěžitelů na trhu dodávek hnědého energetického uhlí

116. K narušení hospodářské soutěže v důsledku horizontálního spojení soutěžitelů na relevantních trzích může dojít i) odstraněním významných konkurenčních omezení pro jednoho nebo více soutěžitelů, což by následně mohlo posílit tržní sílu bez uchýlení se ke koordinovanému chování (tzv. nekoordinované účinky), nebo ii) takovou změnou povahy hospodářské soutěže, že soutěžitelé, kteří dříve nekoordinovali své chování, jej nyní budou s podstatně vyšší pravděpodobností koordinovat a zvyšovat ceny nebo jinak narušovat účinnou soutěž (spojení může rovněž usnadnit koordinaci, více ji stabilizovat a zefektivnit pro ty subjekty, které již své chování koordinovaly – tzv. koordinované účinky).

V.1.1 Nekoordinované (unilaterální) efekty na trhu dodávek hnědého energetického uhlí

117. Nekoordinované (unilaterální) efekty nastávají v situaci, kdy je v důsledku spojení soutěžitelů odstraněn významný konkurenční tlak na jednu nebo více společností, které následně zvýší svoji tržní sílu, aniž by docházelo mezi nimi ke koordinaci jednání. Pod nekoordinované efekty lze zahrnout jak vznik nebo posílení individuálního dominantního postavení, tak situaci, kdy by k narušení hospodářské soutěže na relevantním trhu došlo snížením konkurenčního tlaku, aniž by spojující se soutěžitelé získali dominantní postavení.

118. Prvním případem možných unilaterálních efektů je vznik individuálního dominantního či posílení individuálního dominantního postavení, případně vznik monopolního postavení, kdy spojením vzniklý soutěžitel není po spojení vystaven buď žádné, nebo podstatné konkurenci. Takový soutěžitel disponuje takovou tržní silou, která mu umožňuje chovat se na trhu do značné míry nezávisle na ostatních soutěžitelích či spotřebitelích.

119. Druhým případem unilaterálních efektů je pak situace, kdy předmětné spojení soutěžitelů naruší hospodářskou soutěž na relevantních trzích snížením konkurenčního tlaku, aniž by spojující se soutěžitelé získali dominantní postavení. V těchto případech je nezbytné zkoumat, (i) zda spojující se soutěžitelé jsou blízkými konkurenty na relevantních trzích, (ii) zda v případě zvýšení ceny produktů ze strany spojujících se soutěžitelů budou mít jejich odběratelé možnost přejít ke konkurentům, (iii) zda spojením vzniklý soutěžitel bude schopen bránit konkurenčním dodavatelům v rozšiřování jejich působení a (iv) zda v důsledku spojení dojde k odstranění významné konkurenční síly.

V.1.1.1 Tržní podíly, stupeň koncentrace na trhu dodávek hnědého energetického uhlí a blízkost produktů spojujících se soutěžitelů

120. Z údajů uvedených v části IV.1.1.1.1 týkající se struktury relevantního trhu dodávek HEU vyplývá, že se jedná se o trh, na němž působí oba spojující se soutěžitelé, když v roce 2014 tržní podíl Skupiny Haltixar činil cca [35-45] % a Skupiny Sev-En cca [5-15] %, celkem tedy tržní podíl spojením vzniklého soutěžitele dosahoval cca [45-55] %. Dalšími soutěžiteli jsou společnosti SD, která dosáhla tržního podílu cca 25 - 35 %, a SU s cca 15 - 25 % tržním podílem. Z pohledu úrovně koncentrace trhu je relevantní trh dodávek HEU i před uskutečněním posuzovaného spojení soutěžitelů trhem koncentrovaným (tj. index HHI je vyšší než 3000) a s vysokým nárůstem delta ve výši cca 800.

121. Při analýze tržních podílů, z nichž vyplývá velmi vysoké postavení spojením vzniklého soutěžitele, je nutno vzít v úvahu ukončení těžební činnosti společnosti Sev-En v hlubinném

dole Centrum a skutečnost, že nedošlo k rozhodnutí o prolomení územních ekologických limitů těžby na lomu ČSA provozovaného Skupinou Sev-En, což má za následek vyčerpání zbytkových zásob HEU v předmětném lomu v roce 2022, bude postupně docházet k oslabení tržní síly spojením vzniklého soutěžitele.

122. Dále se Úřad zabýval zaměnitelností produktů spojujících se soutěžitelů, respektive otázkou, zda spojující se soutěžitelé představují blízké konkurenty na trhu dodávek HEU. Úřad hodnotil HEU dodávané jednotlivými soutěžiteli na trh z pohledu hlavního kvalitativního parametru, kterým je výhřevnost HEU, která představuje jeden ze základních smluvních parametrů dodávek pro odběratele. Dalšími parametry smluv o dodávkách HEU jsou obsah síry a popela.
123. Základní kvalitativní parametry HEU používaného na území České republiky dle jednotlivých těžebních společností jsou uvedeny v následující tabulce. **Viz Tabulka č. 1**

Společnost	Lom	Výhřevnost (MJ/kg)	Síra (%)	Popel (%)
Haltixar	Vršany/Šverma	[„obchodní tajemství“]		
Sev-En	ČSA			
ČEZ/SD	Bílina			
	Tušimice (Libouš)			
SU	Družba			
	Jiří			

Tabulka 1 – Odhady kvalitativních parametrů HEU těžebních společností

124. Z hlediska porovnání kvalitativních parametrů HEU mezi spojujícími se soutěžiteli není HEU těžené Skupinou Haltixar (VUAS) z důvodu odlišné výhřevnosti blízkou náhradou HEU těženého Skupinou Sev-En (Sev-En EC) a jedná se o produkty stojících na opačných koncích rozpětí výhřevnosti HEU těženého v České republice. HEU Skupiny Haltixar je naopak kvalitativně bližší HEU Skupiny ČEZ (prostřednictvím SD) lomu Tušimice a Skupiny SU lomu Jiří.
125. Realizací spojení nedochází k odstranění významné konkurenční síly, neboť HEU Skupiny Sev-En má podstatně vyšší výhřevnost než HEU ostatních konkurentů a tudíž nepředstavuje přímou konkurenci ostatním soutěžitelům. Naopak s ohledem na to, že Skupina Sev-En dodávala svým odběratelům HEU v požadované výhřevnosti jako mix studeného HEU Skupiny Haltixar a vlastního výhřevnějšího HEU, lze konstatovat, že vůči odběratelům HEU postupovali spojující se soutěžitelé do značné míry jednotně, neboť pouze takto byli schopni plnit jejich požadavky na potřebnou charakteristiku poptávaného HEU.⁸² Obchodní spolupráce mezi Skupinou Haltixar a Skupinou Sev-En vyplývala ze skutečnosti, že spojující se soutěžitelé byli před rokem 2013 součástí jedné podnikatelské struktury

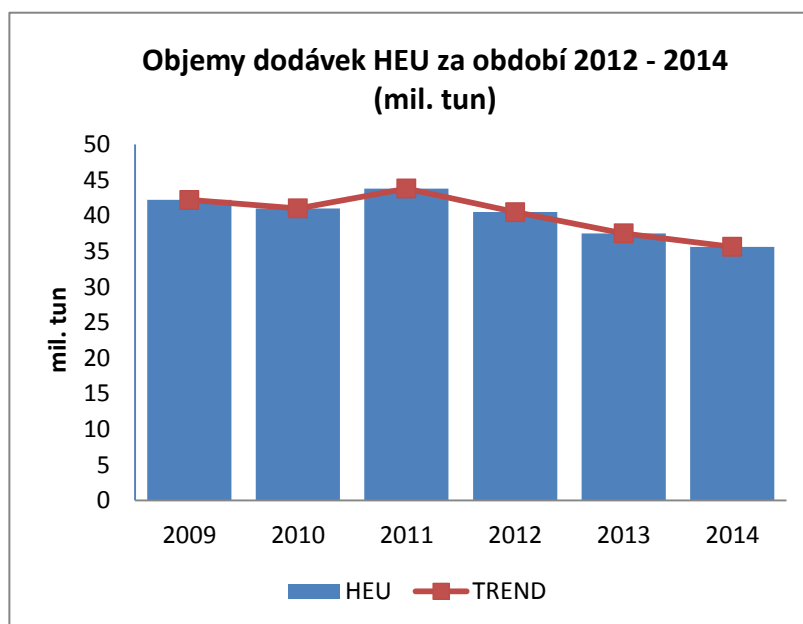
⁸² Jedná se o odběry HEU společností Unipetrol RPA, TO servisní, Mondi Štětí a Teplárna Strakonice s výjimkou společnosti, Moravia STEEL a.s., které bylo dodáváno menšího množství výhřevného HEU Skupiny Sev-En, nicméně se jedná o menšího odběratele, jemuž bylo HEU dodáváno prostřednictvím Skupiny Haltixar (Czech Coal).

126. V případě HEU spojujících se soutěžitelů se tedy nejedná o konkurenční produkty, ale spíše o doplňující se meziprodukty (komplementy), které až společným mixem na požadovanou výhřevnost představují finální produkt. Spojující se soutěžitelé tak nemohou v krátké době změnit způsob dodávek, neboť mezi produkty na tomto trhu Skupiny Haltixar a Skupiny Sev-En není vysoký stupeň nahraditelnosti.
127. Realizací spojení tedy nedochází s ohledem na předchozí spolupráci a rozdílnou charakteristiku produktu, ke ztrátě konkurenčního tlaku, neboť případné zvýšení ceny HEU jednoho ze spojujících se soutěžitelů by nemohlo být vyvažováno zvýšením poptávky po HEU druhého ze spojujících se soutěžitelů.

V.1.1.2 Možnosti produkce a zásoby HEU na trhu dodávek hnědého energetického uhlí v České republice

128. Dále se Úřad zabýval posouzením disponibilních zásob, vývojem objemu produkce HEU a možnostem těžebních kapacit v oblasti těžby hnědého uhlí, kdy analyzoval, do jaké míry by dodávky konkurenčních těžebních společností mohly být alternativou pro odběratele spojujících se soutěžitelů (výrobce a dodavatele elektrické a tepelné energie). V této souvislosti Úřad zejména zkoumal, zda by konkurenti mohli zvýšit produkci HEU a nahradit dodávky spojením vzniklého subjektu v případě, že tento navýší své ceny. V případě, kdy by konkurenční výrobci disponovali dostatečně velkými volnými výrobními kapacitami a zásobami hnědého uhlí, popřípadě mohli své kapacity relativně snadno navýšit, bylo by relativně snadné pro odběratele spojujících se soutěžitelů přejít ke konkurenčním dodavatelům HEU.
129. Úřad v této souvislosti zkoumal vývoj produkce v minulých obdobích a porovnal jej se skutečností ve zkoumaném období roku 2014, kdy v případě relativního poklesu produkce lze usuzovat na snížení využití těžebních kapacit u konkurentů spojujících se soutěžitelů a tím i existenci volné produkční kapacity pro možné dodávky HEU na volný trh.
130. Vývoj celkového objemu produkce HEU za období 2009 – 2014 na území České republiky je uveden v následujícím grafu.⁸³ **Viz graf č. 5**

⁸³ Viz informace uvedené ve Studii VUPEK, list spisu č. 433, údaje účastníka řízení a informace zjištěné v rámci šetření Úřadu.

Graf 5 - Vývoj celkového objemu produkce HEU za období 2009 – 2014

131. Vývoj celkového objemu produkce HEU za období 2009 – 2014 na území České republiky v uvedeném **grafu č. 5** ukazuje na pozvolný pokles celkového objemu produkce HEU,⁸⁴ a tím i na snížení využití těžební kapacity. V případě členění objemu produkce HEU po jednotlivých dodavatelích v následující **Tabulce č. 2** došlo za období od roku 2011 (rok s nejvyšší produkcí HEU) k poklesu produkce HEU u všech dodavatelů, a tím i uvolnění kapacity těžby.
132. Rozmezí produkce HEU za období 2009 – 2014 a porovnání s produkcí HEU za 2014⁸⁵ podle jednotlivých společností na území České republiky jsou uvedeny v následující tabulce.⁸⁶ **Viz tabulka č. 2**

Společnost/Skupina	Dodávka HEU za 2014 (mil. tun)	Rozmezí dodávek HEU za 2009 - 2014 (mil. tun)
VUAS	[„obchodní tajemství“]	[„obchodní tajemství“]
Sev-En		
ČEZ/SD		
SU ⁸⁷		

Tabulka 2 - Produkce HEU za období 2009 – 2014

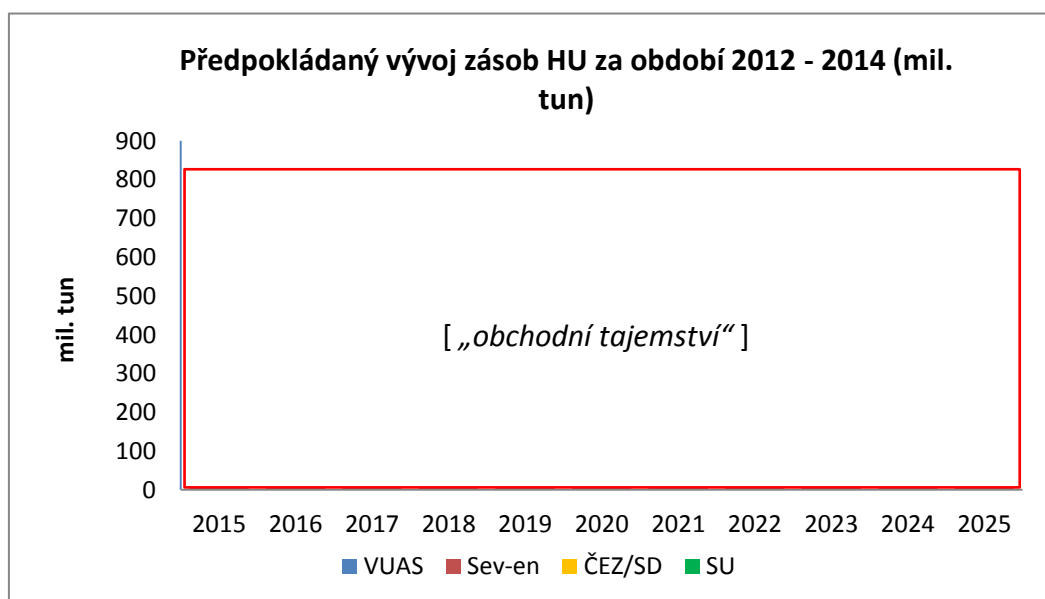
⁸⁴ Dle informací uvedených ve Studii VUPEK se jednalo o cca 15,5% pokles produkce HEU na území České republiky, a to zejména v důsledku snižování objemu výroby elektřiny z HEU o cca 11 % za toto období, viz list spisu č. 432.

⁸⁵ Jedná se o celkovou produkci včetně in-house dodávek.

⁸⁶ Viz informace uvedené ve Studii VUPEK, list spisu č. 433, údaje účastníka řízení, list spisu č. 18, a informace zjištěné v rámci šetření Úřadu.

⁸⁷ Snížení produkce HEU u této společnosti částečně nastalo vlivem skluzu zeminy na vnitřní výsypce dolu Jiří v roce 2009, která zapříčinila zastavení těžby v lomu Družba v roce 2010.

133. Údaje v **tabulce č. 2** ukazují na možnost zvýšení produkce HEU ze strany konkurentů spojujících se soutěžitelů, kdy zvýšením jejich produkce by bylo možno vykrývat případně požadavky odběratelů. Uvedenou skutečnost potvrzuje i informace uvedená ve Studii VUPEK, cit.: „*Doly nejedou na plný výkon, spíš optimalizují těžbu. Jejich produkce, ale postupně klesá*“⁸⁸ či informace společnosti SU.⁸⁹
134. Pro úplnost Úřad uvádí i objem zásob HU k 1. 1. 2015 (cca 780 mil. tun) a předpokládaný vývoj celkového disponibilního objemu zásob hnědého uhlí⁹⁰ za období 2015 – 2025 podle jednotlivých společností na území České republiky je uveden v následujícím grafu.⁹¹ **Viz graf č. 6**
135. Dle předpokládaného scénáře vývoje celkového disponibilního objemu zásob HU by mělo dojít k ukončení těžby u lomu ČSA v roce 2022, pokud nebude přijato rozhodnutí o povolení k těžbě za územními ekologickými limity těžby.⁹² Společnost VUAS vlastní disponibilní zásoby HEU, jejichž životnost při zachování současné úrovně těžby přesahuje rok 2050.⁹³ V případě ostatních těžebních společností na území České republiky se předpokládá využitelnost lomů Skupiny ČEZ (SD) u lomu Nástup Tušimice do roku 2040 a lomu Bílina i po roce 2050 a u lomů SU se počítá s jejich vyuhlením do roku 2040.

⁸⁸ Viz informace uvedené ve Studii VUPEK, list spisu č. 438.

⁸⁹ Viz prohlášení společnosti SU cit.: „... *převís nabídky HEU, která se bude postupně ještě výrazněji prohlubovat, povede k výraznějším soutěžním střetům tuzemských producentů HEU, včetně obchodníků s touto tuzemskou produkcí HEU...*“, list spisu č. 291.

⁹⁰ Jedná se o disponibilní zásoby vytěžitelného hnědého uhlí dle současně schválených územně ekologických limitů těžby včetně prolomení těchto limitů na dole Bílina (ČEZ).

⁹¹ Viz informace uvedené ve Studii VUPEK, list spisu č. 440-442, údaje účastníka řízení list spisu č. 209, a informace zjištěné v rámci šetření Úřadu.

⁹² Např. za limity těžby lomu ČSA se nachází v případě II. etapy těžby dalších cca 280 mil. tun hnědého uhlí, celkově se jedná o více než 750 mil. tun, tj. by došlo k výraznému prodloužení životnosti těžby ložiska.

⁹³ Těžba hnědého uhlí Společnost VUAS není omezena územními ekologickými limity těžby.

136. Disponibilní celkový objem zásob může být navýšen a tím i prodloužena těžba v některých lomech dotěžením zásob hnědého uhlí tzv. „*chodbicováním*“⁹⁴ či vytěžením nebilančních zásob⁹⁵ ve vhodných lokalitách například u Skupiny ČEZ (např. důl Nástup Tušimice), společnosti SU⁹⁶ a skupiny Sev-En (důl ČSA).
137. Šetření provedené Úřadem tak potvrdilo možnost volné těžební kapacity konkurentů spojujících se soutěžitelů (ČEZ, SU) a možnost případných volných zásob pro dodávky HEU odběratelům. Nicméně se nejedná o takové volné kapacity, které by byly způsobilé nahradit celý objem dodávek HEU spojením vzniklého soutěžitele. Úřad se v dalších částech tohoto rozhodnutí zabýval otázkou, zda současní odběratelé spojujících se soutěžitelů mají zajištěny dodávky alespoň ve střednědobém horizontu a zda mají případně možnost najít alternativního dodavatele HEU.

V.1.1.3 Odběratelé na trhu dodávek hnědého energetického uhlí

138. Úřad se tedv zabýval charakteristikou odběratelů spojujících se soutěžitelů, smluvním zajištěním Graf 6 - Předpokládaný vývoj celkového disponibilního objemu zásob HU za získání alterna období 2015 – 2025
139. Zásadní podíl na odběrech hnědého uhlí tvoří velké energetické zdroje (uhelné elektrárny a komunální a průmyslové teplárny a výtopny), které odebírají cca 94 % z celkové spotřeby hnědého uhlí na území České republiky. Uvedení odběratelé využívají jako energetické palivo pouze HEU či kombinují HEU s dalšími palivy jako je černé uhlí, zemní plyn či biomasa.⁹⁷
140. Z provedeného šetření vyplynulo, že Skupina Haltixar dodává své HEU Skupině ČEZ,⁹⁸ Skupině Sev-EN⁹⁹ a společnosti Moravia Steel a.s (Energetika Třinec, a.s.),¹⁰⁰ které však pouze prodává HEU, které je vytěžené z lomu ČSA Skupiny Sev-En.
141. Shrnutí ročních smluvních dodávek HEU a délky smluv Skupiny Haltixar (VUAS) dle jednotlivých odběratelů jsou uvedeny v následující tabulce.¹⁰¹ **Viz tabulka č. 3**

⁹⁴ Jedná se o vytěžení zbytkových zásob ložiska ve svazích lomu hlubinnou dobývací metodou.

⁹⁵ Např. nebilanční zásoby hnědého uhlí v ložisku netěžené z titulu nízké výhřevnosti, které je možno homogenizovat s kvalitním hnědým uhlím z jiné části lomu.

⁹⁶ Možné zvýšení vytěžitelných zásob v souvislosti s rekultivací lomu Medard, viz Studie VUPEK, list spisu č. 442.

⁹⁷ Např. se jedná o Teplárnu Otrokovice (HEU, zemní plyn, biomasa), Teplárna Strakonice (HEU, biomasa), Teplárna Zlín (HEU, černé uhlí), Teplárna Olomouc (HEU, černé uhlí), Teplárna Komořany (HEU, zemní plyn), Elektrárnu Kladno (HEU, černé uhlí), Elektrárnu Poříčí (HEU, biomasa), Dalkia Kolín (HEU, zemní plyn, biomasa), Mondy Štětí (HEU, biomasa), UNIPETROL RPA (HEU, plyn), ŠKO-ENERGO (HEU, černé uhlí, zemní plyn).

⁹⁸ Jedná se o roční smluvní dodávky pro Elektrárnu Počerady ve výši cca 5 mil. tun do vyuhlení dolu Vršany (na cca 50 let).

⁹⁹ Tyto zahrnují jednak roční smluvní dodávky HEU pro Elektrárnu Chvaletice a jednak o mezidodávky HEU lomu VUAS, které se dále kombinují s výhřevným HEU lomu ČSA dle požadované výhřevnosti určené pro plnění smluvních závazků vůči odběratelům Sev-En.

¹⁰⁰ Jedná se o roční dodávky vysokovýhřevného HEU lomu ČSA pro společnost Energetika Třinec, a.s. ve výši cca [„obchodní tajemství“].

¹⁰¹ Viz informace uvedené ve studii společnosti Studii VUPEK, list spisu č. 460, údaje účastníka řízení, list spisu č. 204-207, a informace zjištěné v rámci šetření Úřadu.

Odběratel	Roční dodávka HEU od 2015(tis. tun)	Délka smlouvy
ČEZ	[„obchodní tajemství“]	
Sev-En		
Moravia Steel		

Tabulka 3 - Odběratelé HEU Skupiny Haltixar

142. Z provedeného šetření rovněž vyplynulo, že Skupina Sev-EN mimo in-house dodávek pro Elektrárnu Chvaletice¹⁰² dodává HEU čtyřem zákazníkům, a to společností UNIPETROL RPA, TO Servisní, s.r.o. (dále jen „TO Servisní“), Teplárna Strakonice, a.s. (dále jen „Teplárna Strakonice“) a Mondi Štětí a.s. (dále jen „Mondi Štětí“). Uvedení odběratelé působí zejména v oblasti teplárenství, případně výroby elektrické a tepelné energie za účelem zásobování energií průmyslových areálů chemické, papírenské či hutní výroby.¹⁰³ Všichni odběratelé HEU společnosti Sev-En vyžadují, aby jim bylo dodáváno HEU, jež vzniká mixem HUE pocházejícího z lomů obou spojujících se soutěžitelů. Všechny smlouvy na dodávky HEU spojujících se soutěžitelů mají zakotveny kompenzační doložky typu tzv. „take or pay/ship or pay“ a ustanovení o vývoje ceny dodávaného HEU.
143. Shrnutí smluvních dodávek HEU a délky smluv Skupiny Sev-En dle jednotlivých odběratelů jsou uvedeny v následující tabulce.¹⁰⁴ **Viz tabulka č. 4**

Odběratel	Dodávka HEU od 2015 (tis. tun)	Délka smlouvy
Sev-En EC	[„obchodní tajemství“]	
UNIPETROL RPA		
TO Servisní		
Mondi Štětí		
Teplárna Strakonice		

Tabulka 4 - Odběratelé HEU Skupiny Sev-En

144. Z uvedeného šetření tak vyplynulo, že dva z odběratelů spojujících se soutěžitelů mají od spojujících se soutěžitelů zajištěno HEU až do doby vyuhlení Skupiny Sev-EN [„obchodní tajemství“], resp. podstatně déle (Skupina ČEZ). Zbývající odběratelé spojujících se soutěžitelů poptávají takové množství HEU, které představuje cca 2 % z celkové těžby HEU společností SD a SU.
145. Úřad tak konstatuje, že současní odběratelé HEU spojujících se soutěžitelů buď mají zajištěny své dodávky HEU minimálně do doby předpokládaného odchodu Skupiny Sev-En z trhu HEU, a tudíž předmětné spojení soutěžitelů nemá na jejich možnosti volby odběratelů žádný vliv,

¹⁰² Jedná se o [„obchodní tajemství“].

¹⁰³ Společnosti TO servisní a Teplárna Strakonice působí především v oblasti teplárenství, Unipetrol RPA v oblasti chemické výroby a Mondi Štětí v papírenském průmyslu, případně Moravia Steel a.s. (resp. Energetika Třinec, a.s.) působí v oblasti hutní výroby.

¹⁰⁴ Viz informace uvedené ve Studii VUPEK, list spisu č. 460, údaje účastníka řízení, list spisu č. 204-207, a informace zjištěné v rámci šetření Úřadu.

nebo jejich odběry představují tak malé množství HEU, že ostatní soutěžitelé jsou schopni jejich požadavky HEU pokrýt ze svých nevyužitých těžebních kapacit.

146. Za účelem zjištění současného stavu Úřad v průběhu správního řízení oslovil jak současné tak i potenciální odběratele HEU spojujících se soutěžitelů. Úřad se zejména zaměřil na otázky, jakým způsobem mají tito zajištěny dodávky HEU ve střednědobém horizontu, popř. zda mají možnost alternativních dodávek HEU ze strany dodavatelů na území České republiky či ze zahraničí. Úřad se rovněž dotazoval na názor odběratelů HEU na možné dopady posuzovaného spojení soutěžitelů.
147. Z výše zmiňovaných odběratelů, které v průběhu správního řízení Úřad oslovil, společnosti Teplárna Strakonice, Moravia Steel a Mondi Úřadu sdělily, že mají zajištěny dodávky HEU a proti předmětnému spojení soutěžitelů nemají žádné připomínky.
148. Úřad obdržel připomínku ze strany společností (i) UNIPETROL RPA¹⁰⁵ působící v oblasti chemické výroby (rafinerie, petrochemie a agrochemie), která bez podrobnějšího vysvětlení poukázala na „tlak na růst cen“ v důsledku spojení a v případě změny dodavatele HEU i na vyšší náklad spojené s přepravou HEU ze vzdálenějších lokalit, případně i na nutnost zvýšení svých skladovacích kapacit HEU, (ii) Veolia¹⁰⁶ působící v oblasti výroby a dodávek tepla a elektrické energie, jež uvedla bez další konkretizace jako jediný možný dopad cit.: „cenový - zvýšení cen“ a (iii) C-Energy Bohemia s.r.o.¹⁰⁷ působící v oblasti teplárenství, jež vyjádřila obecnou obavu z toho, že spojení nepomůže větší nabídce HEU na trhu. Posledně zmiňovaný stěžovatel dále poukázal na nezbytnost (i) přednostního využití HEU pro teplárenství, (ii) nastavení transparentních regulovaných cen uhlí pro výrobu tepla a (iii) nastavení přiměřených regulačních mechanismů, které by zajišťovaly snížení nákladů na dopravu uhlí do tepláren.
149. Subjekty, jež v průběhu správního řízení vyjádřily obavy z narušení hospodářské soutěže v důsledku uskutečnění posuzovaného spojení soutěžitelů, tak představují společnosti působící především v oblasti teplárenství, výroby a dodávek elektrické energie a chemické výroby.
150. Úřad k tomu uvádí následující.
151. Připomínka společnosti UNIPETROL RPA směřuje výhradně k situaci, kdy by důsledkem předmětné transakce došlo k ukončení dodávek HEU ze strany Skupiny Sev-En či jiného dodavatele. Vzhledem k [„obchodní tajemství“], nedojde v důsledku navrhované transakce k žádné změně v poskytování dodávek. Vzhledem k této skutečnosti námitky předložené touto společností postrádají relevanci. K námitce týkající se snížení počtu soutěžitelů v důsledku uskutečnění posuzovaného spojení soutěžitelů Úřad uvádí, že snížení počtu soutěžitelů je obecným rysem horizontálního spojení soutěžitelů. Z provedeného šetření vyplynulo, že HEU spojujících se soutěžitelů nepředstavuje blízké substituty, naopak doposud byly využívány jako komplementy. Úřad rovněž dodává, že Skupina Sev-En má disponibilní zásoby hnědého uhlí pro dodávky HEU zajištěny v případě neprolomení územních ekologických limitů těžby pouze do konce roku 2022,¹⁰⁸ poté již Skupina Sev-EN na trhu HEU

¹⁰⁵ Viz list spisu č. 237.

¹⁰⁶ Viz list spisu č. 333.

¹⁰⁷ Viz list spisu č. 316.

¹⁰⁸ Dle informací účastníka řízení by měly být zbytkové zásoby HEU k 1. 1. 2023 prakticky nulové.

pravděpodobně nebude působit. Z tohoto důvodu tak realizace předmětného spojení nebude mít pro společnost UNIPETROL RPA dopad z titulu snížení počtu na trhu aktivních soutěžitelů.

152. Obdobně je možno konstatovat ve vztahu k obavám stěžovatelů z cenového nárůstu HEU. Ve střednědobém horizontu má většina odběratelů HEU zajištěny dodávky této komodity až do roku 2020, přičemž součástí smluvních ujednání je cena HEU, resp. metoda jejího určení. Množství HEU odebírané subjekty, jež nemají zajištěny dodávky až do vyuhlení společnosti Sev-EN je pak z hlediska celkového množství HEU těženého konkurenčními subjekty tak malé, že tito případné jejich požadavky budou schopni pokrýt z vlastních disponibilních zásob HEU.
153. Rovněž tak skutečnost, že HEU spojujících se soutěžitelů představuje spíše komplementární zboží než vzájemné substituty, nespovídá obavě z růstu jejich ceny v důsledku uskutečnění posuzované transakce.
154. V případě námítky společnosti C-Energy Bohemia s.r.o., resp. jejího požadavku na zajištění (i) přednostního využití HEU pro teplárství, (ii) nastavení transparentních regulovaných cen uhlí pro výrobu tepla a (iii) nastavení přiměřených regulačních mechanismů, které by zajišťovaly snížení nákladů na dopravu uhlí do tepláren, Úřad uvádí následující. V rámci správních řízení vedených ve věci kontroly spojování soutěžitelů Úřad hodnotí případné dopady posuzovaného spojení soutěžitelů pouze s ohledem na cíle sledované soutěžním právem. Výše uvedené požadavky jsou nad rámec pravomocí Úřad, neboť tyto směřují spíše do stanovení pravidel energetické koncepce státu.

V.1.1.4 Zhodnocení nekoordinovaných efektů na trhu dodávek hnědého energetického uhlí

155. Při zkoumání, zda předmětné spojení zvýší tržní sílu spojením vzniklého subjektu na takovou úroveň, která by vedla k narušení hospodářské soutěže na relevantním trhu dodávek HEU na území České republiky, se Úřad zabýval především schopností spojením vzniklého subjektu chovat se do značné míry nezávisle na ostatních soutěžitelích, jejich dodavatelích a odběratelích.
156. Jak již bylo uvedeno, na relevantním trhu dodávek HEU na území České republiky dosahovali spojující se soutěžitelé v roce 2014 tržního podílu vyššího než 40 %. Ve vztahu k tomuto relevantnímu trhu tak nelze aplikovat vyvratitelnou domněnku neexistence dominantního postavení uvedenou v § 10 odst. 3 zákona. Podle tohoto ustanovení lze mít za to, že dominantní postavení nezaujímá soutěžitel, který ve zkoumaném období dosáhl na trhu menšího než 40% tržního podílu, nebude-li prokázán opak.
157. Nicméně s ohledem na skutečnost, že spojující se soutěžitelé nejsou blízkými soutěžiteli, na relevantním trhu působí další významní konkurenti disponující volnou těžební kapacitou, která umožňuje konkurentům navýšit produkci HEU, rovněž odběratelé spojujících se soutěžitelů mají smluvně zajištěny dodávky HEU ve střednědobém horizontu, dospěl Úřad k závěru, že ani na relevantním trhu dodávek HEU na území České republiky nevznikne v důsledku posuzovaného spojení soutěžitelů dominantní postavení spojením vzniklého subjektu. Zároveň nedojde ani k výraznému snížení konkurenčního tlaku ostatních dodavatelů HEU, neboť tito disponují významnou hospodářskou a finanční silou a současně

působí i na dalších vertikálně navazujících trzích. Odběratelům HEU tak zůstane zachována dostatečná možnost volby svého dodavatele.

158. Úřad za účelem zjištění současného stavu v průběhu správního řízení oslovil současné konkurenty spojujících se soutěžitelů na trhu dodávek HEU na území České republiky. Tito ve svých odpovědích konstatovali, že nepředpokládají negativní dopad na hospodářskou soutěž či na jejich společnost v důsledku posuzované spojení soutěžitelů.
159. Posouzením všech shora uvedených skutečností má Úřad za to, že na relevantním trhu dodávek HEU na území České republiky lze unilaterální účinky v důsledku posuzovaného spojení soutěžitelů s největší pravděpodobností vyloučit.

V.1.2 Koordinované efekty z horizontálního propojení činností spojujících se soutěžitelů na trhu dodávek hnědého energetického uhlí

160. V rámci možných koordinovaných efektů z horizontálního propojení je třeba posoudit, zda předmětné spojení soutěžitelů nepovede k takové změně povahy hospodářské soutěže, kdy soutěžitelé, kteří dříve nekoordinovali své chování, budou s podstatně vyšší pravděpodobností své soutěžní chování koordinovat, což jim umožní zvyšovat ceny nebo jinak narušovat účinnou soutěž.
161. Úřad se tak zabýval analýzou faktorů zvyšujících pravděpodobnost vzniku negativních koordinovaných efektů vyplývajících z koncentrace na relevantních trzích, které indikují možné obavy z narušení hospodářské soutěže v důsledku uskutečnění posuzovaného spojení soutěžitelů. Obecně lze konstatovat, že spojení soutěžitelů na koncentrovaném trhu může významně poškodit účinnou hospodářskou soutěž, protože zvyšuje pravděpodobnost, že soutěžitelé budou schopni koordinovat své chování a zvyšovat ceny, a to dokonce bez uzavírání dohod.
162. Obvykle totiž platí, že čím je hospodářské prostředí jednodušší, transparentnější a stabilnější, tím snadněji soutěžitelé dosahují společného chápání podmínek koordinace. Je například snadnější koordinovat malý počet hráčů než velký. Také lze snadněji koordinovat ceny jediného stejnorodého výrobku než ceny velkého množství různorodých výrobků. Snadnější je rovněž koordinace cen při relativně stabilní poptávce a dodavatelských podmínkách než v situaci, kdy se tyto faktory nepřetržitě mění. V této souvislosti může kolísající poptávka, značný růst postavení některých soutěžitelů na trhu nebo častý vstup nových soutěžitelů naznačovat, že situace není natolik stabilní, aby činila koordinaci pravděpodobnou. Stejně tak reakce neúčastněných subjektů, jako jsou současní i budoucí soutěžitelé, kteří se neúčastní koordinace, jakož i zákazníků, by neměla být schopna ohrozit očekávané výsledky koordinace.
163. Soutěžitelé dosáhnou koordinace snáze, je-li jejich postavení relativně symetrické, zejména pokud jde o strukturu nákladů, podíly na trhu, úroveň velikosti výrobních kapacit a míru jejich využití a úroveň vertikální integrace. Strukturální vazby, jako je vzájemné vlastnictví podílů nebo účast ve společných podnicích, mohou též napomáhat sjednocování pobídek koordinujících podniků.
164. Lze tedy shrnout, že mezi faktory zvyšující pravděpodobnost koordinace chování soutěžitelů patří zejména symetrické tržní postavení, stabilní a neelastická poptávka, vysoká tržní transparentnost, produktová homogenita, obdobná struktura nákladů a rovněž existence

strukturálních a smluvních vazeb mezi soutěžiteli na trhu. Uvedené faktory přispívají k interní stabilitě koordinace. Další faktory, které přispívají k externí stabilitě koordinace a zvyšují pravděpodobnost koordinace, jsou zejména existence vysokých bariér vstupu na trh, neexistence blízkých substitutů nebo nízká vyrovnávací kupní síla zákazníků.

165. Úřad se tak zabýval analýzou faktorů zvyšujících pravděpodobnost vzniku negativních koordinovaných efektů z koncentrace na trhu dodávek HEU na území České republiky, jež by mohl mít za následek například zvýšení cen HEU pro konečné spotřebitele.
166. Jak již bylo shora uvedeno, spojující se soutěžitelé budou na dotčeném relevantním trhu dosahovat cca [45-55]% tržního podílu, přičemž další soutěžitelé jsou Skupina ČEZ s cca 25 - 35% a společnost SU s cca 15 - 25% tržním podílem. Velikosti těchto tržních podílů soutěžitelů (potenciálně způsobilých koordinovat) lze tedy považovat za spíše nesymetrické, přičemž v důsledku spojení soutěžitelů se asymetrie tržních podílů spíše zvyšuje.
167. Jak již bylo uvedeno, dalším z posuzovaných faktorů možné koordinace je otázka transparentnosti trhu. V této souvislosti se především posuzuje dostupnost cenových nabídek zboží jednotlivých soutěžitelů. Na relevantním trhu dodávek HEU mohou být ceny za jednotlivé smluvní dodávky obecně stanovovány na základě určitého cenového vzorce, nicméně konkrétní parametry jednotlivých smluv jsou stanovovány individuálně, přičemž sjednané obchodní podmínky jsou zpravidla obchodním tajemstvím. Úřad dodává, že většina dodávek HEU je zajištěna střednědobými (v některých případech i dlouhodobými) smlouvami s individuálně sjednanými podmínkami dodávek HEU včetně množství, ceny a jsou rovněž opatřeny sankčními doložkami typu tzv. „*ship-or-pay*“ a „*take-or-pay*“. Cenovou transparentnost rovněž oslabuje skutečnost, že jednotliví odběratelé HEU vybírají vhodného dodavatele HEU formou výběrových řízení a soutěžitelé působící na relevantním trhu dodávek HEU nemají přístup k citlivým informacím konkurentů. Trh tedy lze charakterizovat jako málo transparentní.
168. Co se týče kritéria homogenity produktu, lze uzavřít, že jednotlivé druhy HEU se liší dle svých parametrů (např. obsahem vody, výhřevností, množstvím síry a popela atd.). Určitá zaměnitelnost mezi jednotlivými HEU existuje, je však pro odběratele spojena s nemalými finančními a časovými náklady, které souvisí zejména s úpravou technologie na spalování HEU jiných fyzikálních parametrů. Substituovatelnost jednotlivých typů HEU je tedy v zásadě možná, ale především díky vysokým nákladům a rovněž časové náročnosti omezená. Podmínka homogenity je tedy splněna pouze částečně.
169. Při zkoumání schopnosti subjektů působících na straně dodávek HEU koordinovat své chování, zjišťoval Úřad také možnosti dodržování takové koordinace, tj. existence odrazujícího mechanismu. Úřad v této souvislosti zjistil, že shora uvedená nízká transparentnost trhu je umocněna tím, že nejsou obecně známy podmínky, které si jednotliví odběratelé HEU v jednotlivých smlouvách na dodávky HEU vyjednali. Potenciálně koordinující subjekty by tak jen obtížně mohly navzájem monitorovat své chování. Protože většina dodávek HEU je zajištěna střednědobými či dlouhodobými smlouvami, je počet a frekvence interakcí mezi nabízejícími a poptávajícími relativně malý, což rovněž snižuje možnost soutěžitelů trestat případné své konkurenty za odchýlení se od koordinovaného chování.

170. K výše uvedeným předpokladům koordinace lze shrnout, že v oblasti dodávek HEU nejsou podstatným způsobem naplněny, a to zejména k neexistenci většiny z faktorů zvyšujících pravděpodobnost koordinace chování soutěžitelů, především pak s přihlédnutím k relativní nesymetrii jejich tržních podílů, nízké transparentnosti trhu a homogenitě produktu, charakteru a způsobu sjednávání smluv o dodávkách HEU. Po zohlednění veškerých předpokladů koordinace, obecných podmínek koordinace a situace v oblasti dodávek HEU, lze uzavřít, že postavení spojením vzniklého soutěžitele na vymezeném věcně relevantním trhu dodávek HEU nebude takové, které by mu umožňovalo bez dalšího, tedy bez dohody či jednání ve vzájemné shodě ve smyslu § 3 zákona, úspěšně koordinovat s dalšími soutěžiteli své chování na trhu.

V.2 Posouzení dopadů spojení na hospodářskou soutěž v důsledku vertikálního propojení činností spojujících se soutěžitelů

171. Jak již bylo konstatováno, předmětné spojení soutěžitelů má rovněž vertikální charakter, který lze spatřovat mezi (i) trhem dodávek HEU, kde působí oba spojující se soutěžitelé a (ii) trhy výroby a dodávek elektrické a tepelné energie, kde je činná pouze nabývaná Skupina Sev-En. Propojením aktivit obou spojujících se skupin dochází k posílení těchto vertikálních vazeb.

172. Úřad zkoumal, zda posuzovaným spojením soutěžitelů dojde k podstatnému narušení hospodářské soutěže s ohledem na posílení těchto vertikálních vazeb. Při tomto posouzení Úřad podpůrně přihlédl k pravidlům stanoveným v Pokynech pro posuzování nehorizontálních spojení.¹⁰⁹

173. Pokud jde o posouzení účinků vertikálního spojení soutěžitelů, obvykle není důvod k obavám z podstatného narušení hospodářské soutěže, pokud spojením vzniklý soutěžitel nedisponuje významnou tržní silou alespoň na jednom z dotčených trhů. Z tohoto pohledu jsou tržní podíly a stupeň koncentrace prvním indikátorem tržní síly jak spojením vzniklého soutěžitele, tak i jeho konkurentů.

174. Vertikální spojení soutěžitelů může narušit hospodářskou soutěž na relevantním trhu jednak tzv. nekoordinovanými účinky, jednak tzv. koordinovanými účinky, které spočívají ve zvýšení pravděpodobnosti koordinovaného jednání mezi soutěžiteli činnými na daném relevantním trhu.

175. Posouzení možných koordinovaných účinků v důsledku spojení se řídí stejnými kritérii jak v případě spojení vertikální povahy, tak v případě spojení horizontální povahy. Úřad tak zde odkazuje na část V.1.2 tohoto rozhodnutí, kde byly tyto koordinované účinky zhodnoceny a kde byl jejich výskyt shledán nepravděpodobným.

176. Nekoordinované účinky mohou mít podobu především tzv. uzavření trhu, kdy spojení poskytne spojujícím se soutěžitelům schopnost a motiv k tomu, aby omezili či vyloučili přístup skutečných nebo potenciálních konkurentů buď (i) ke vstupům (*input foreclosure*), nebo (ii) k zákazníkům (*customer foreclosure*).

177. V případě uzavření přístupu ke vstupům (*input foreclosure*) vede spojení ke zvýšení nákladů konkurentů na vertikálně navazujícím trhu (*downstream market*) tím, že je jim omezen

¹⁰⁹ Viz [http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52008XC1018\(03\):EN:NOT](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52008XC1018(03):EN:NOT).

přístup k důležitému vstupu. Omezení či uzavření přístupu ke zdrojům zpravidla vede u konkurenčních subjektů ke zvýšení nákladů souvisejících se složitějším či méně výhodným zajištěním potřebných dodávek zboží a služeb.

178. Uzavření přístupu k zákazníkům (*customer foreclosure*) znamená omezení přístupu konkurentů na vertikálně předcházejícím trhu (*upstream market*) k významné části zákazníků. Pokud jde o omezení přístupu k zákazníkům, takové jednání zpravidla vede ke zvýšení nákladů spojených s praktickou realizací prodeje zboží (například vybudování vlastní distribuční sítě).
179. Úřad nejprve analyzoval pro účely zkoumání možných vertikálních efektů ze spojení věcně relevantní trh dodávek HEU, na straně jedné, a trhy dodávek elektrické a tepelné energie, na straně druhé, a to z pohledu vyvratitelné domněnky zohledňující výši tržních podílů a úroveň koncentrace, která se aplikuje v souvislosti s posuzováním nehorizontálních spojení. Podle této domněnky nelze předpokládat soutěžní problémy v případě nehorizontálních spojení, je-li podíl spojením vzniklého subjektu na trhu po spojení na každém z dotčených trhů nižší než 30 % a úroveň koncentrace HHI po spojení je nižší než 2000.
180. Jak vyplývá z údajů uvedených v kapitole IV.1 Struktura trhu, případné vertikální efekty nebylo možno na trzích v oblastech vertikálního propojení, tj. trzích dodávek HEU (tržní podíl > 30 %, HHI > 2000) a dodávek elektrické a tepelné energie (HHI > 2000) pravděpodobně vyloučit, neboť nebyly podmínky shora uvedené domněnky splněny a Úřad se proto podrobněji zaměřil na zkoumání možných vertikálních efektů v daných oblastech.
181. V posuzovaném případě se Úřad, s ohledem na působení spojujících se soutěžitelů, a to Skupiny Haltixar jakožto významného dodavatele HEU, na straně jedné, a Skupiny Sev-En jako významného dodavatele HEU a menšího producenta a dodavatele elektrické energie (případně poskytovatele podpůrných služeb elektrizační soustavy), na straně druhé, zaměřil především na možnost omezení přístupu ke vstupu důležitému pro konkurenční subjekty na tzv. downstream trhu (tj. input foreclosure), přičemž za tento vstup Úřad považuje HEU.
182. Omezení přístupu ostatních dodavatelů hnědého energetického uhlí k jejím zákazníkům ve formě „customer foreclosure“ je s ohledem na velmi nízký tržní podíl společnosti Skupiny Sev-En na relevantních trzích dodávek elektrické energie (a i poskytování podpůrných služeb elektrizační soustavy) nepravděpodobné. Navíc Skupina Sev-En používá HEU pro vlastní potřebu Elektrárny Chvaletice výhradně z vlastních zdrojů a dodávek Skupiny Haltixar. Z tohoto důvodu nehrozí ani nebezpečí narušení hospodářské soutěže v důsledku uzavření přístupu k zákazníkům na trzích v oblasti centralizovaného zásobování teplem, ačkoli na vymezených geografických trzích zaujímá Skupina Sev-En monopolní postavení.
183. Za účelem posouzení možnosti a pravděpodobnosti omezení přístupu ke vstupům či k zákazníkům se obvykle společně posuzují tři základní kritéria, a to i) schopnost omezit přístup, ii) motivaci k omezení přístupu a iii) pravděpodobný dopad na účinnou soutěž na trhu.
184. Pokud jde o schopnost spojením vzniklého soutěžitele svým jednáním omezit přístup k důležitým vstupům, lze konstatovat, že takový vstup musí být považován za vstup významný pro odběratele, a to buď z pohledu nákladů anebo z pohledu jeho technologické nezbytnosti. Současně je pro schopnost omezit přístup ke vstupům nezbytné, aby spojením

vzniklý subjekt disponoval významnou tržní silou na předcházejícím trhu a mohl tak zásadně ovlivňovat podmínky hospodářské soutěže jak na předcházejícím, tak i na navazujícím trhu.

185. Na relevantním trhu výroby a velkoobchodních dodávek elektrické energie (zprostředkovaně též na relevantním trhu poskytování podpůrných služeb elektrizační soustavy) a i výroby a dodávek tepelné energie představují dodávky HEU základní a nezbytný surovinový vstup pro hnědouhelné elektrárny, přičemž nahrazení tohoto zdroje jiným typem (např. zemním plynem, biomasou), představuje významné časové a finanční náklady pro soutěžitele. Z tohoto důvodu případné omezení přístupu k HEU pro výrobce elektrické a tepelné energie, jejichž technologie je navázaná právě na HEU, by znamenalo zásadní dopad na jejich podnikatelskou činnost.
186. Co se týče posouzení významu spojením vzniklého soutěžitele na nabídkové straně relevantního trhu dodávek HEU na území České republiky představuje nejvýznamnějšího soutěžitele s téměř 50% tržním podílem. Zbývající dva dodavatelé HEU na trh, tj. společnost SU a Skupina ČEZ, pak dodali na trh zbylé cca 50% množství HEU.
187. Z provedeného šetření dále vyplynulo, že nabývaná Skupina Sev-En v současnosti (mimo in-house dodávek pro Elektrárnu Chvaletice) smluvně dodává HEU čtyřem zákazníkům, a to UNIPETROL RPA, TO Servisní, Teplárna Strakonice a Mondi Štětí a nepřímo prostřednictvím Skupiny Haltixar i společnosti Moravia Steel a.s. Skupina Haltixar zajišťuje pouze smluvní dodávky vlastního HEU pro Skupinu ČEZ a dále dodávky Skupině Sev-En. Obě Skupiny mají uzavřeny se svými odběrateli střednědobé či dlouhodobé smlouvy na dodávky HEU, kdy s ohledem na kapacitní možnosti těžby a objemy zásob spojením vzniklého soutěžitele mají tyto smluvní nároky plně pokryty. Rovněž většina závazků plynoucích [„obchodní tajemství“]. Schopnost omezit přístup k HEU ze strany spojením vzniklého soutěžitele je tedy s ohledem na existenci takovýchto smluv minimálně ve střednědobém horizontu výrazně snížena.
188. Při hodnocení motivace spojením vzniklého soutěžitele k omezení přístupu konkurentů ke vstupům je třeba zohlednit ziskovost takového postupu pro spojením vzniklého soutěžitele. Ten totiž při úvahách o omezení přístupu ke vstupům volí mezi pravděpodobným ziskem plynoucím z rozšíření svých dodávek na navazujícím trhu (v posuzovaném případě na trhu výroby a velkoobchodu s elektrickou a tepelnou energií) v důsledku omezení přístupu konkurentů k důležitým vstupům a ztrátou z dodávek na předcházejícím trhu (v posuzovaném případě na trhu hnědého energetického uhlí).
189. Pokud jde o hodnocení možného dopadu na účinnou soutěž, v důsledku případného snížení dodávek HEU na navazující downstream trh, tj. především relevantní trh výroby a velkoobchodního prodeje elektrické energie, je třeba posoudit otázku, zda soutěžitelé dotčení případným efektem uzavření přístupu ke vstupům jsou významnými hráči na trhu či nikoli. Ve vztahu k relevantnímu trhu výroby a dodávek elektřiny tomu tak dle názoru Úřadu není, a to z následujících důvodů.
190. Z údajů uvedených v kap. IV.1.2.1 vyplývá, že nejvýznamnějšími soutěžiteli na relevantním trhu výroby a velkoobchodu s elektrickou energií na území České republiky je vertikálně integrovaná Skupina ČEZ (s cca 55 - 65% tržním podílem), která si vykrývá většinu své potřeby HEU vlastními dodávkami z lomů SD,¹¹⁰ a dále společnosti SU, EPH, Veolia, které

¹¹⁰ Část spotřeby Skupina ČEZ vykrývá dodávkami HEU od Skupiny Haltixar.

neodebírají HEU od spojujících se soutěžitelů, a rovněž tak nabývaná Skupina Sev-En (jednotlivě s cca 0 - 5% podílem). Ve většině případů se jedná o vertikálně propojené subjekty, tzn. součástí jejich podnikatelské skupiny je výrobce elektrické energie i vlastník hnědouhelných lomů (ČEZ, SU či EPH). Rovněž tak více než 10 % předmětného relevantního trhu představují soutěžitelé, kteří na území České republiky prodávají elektrickou energii pocházející z dovozu, a tudíž nejsou závislí na dodávkách HEU od spojujících se soutěžitelů. Rovněž je nutno zdůraznit, že i přes skutečnost, že HEU patří k primárním a významným zdrojům při výrobě energie,¹¹¹ jeho podíl postupně klesá ve prospěch jiných vstupních zdrojů a jeho význam bude klesat¹¹² s ohledem na závěry Státní energetické koncepce (ASEK)¹¹³ i v dalším období.

191. Z výše uvedeného výčtu lze konstatovat, že případným omezením dodávek HEU konkurentům na navazujícím trhu výroby a velkoobchodních dodávek elektrické energie nebudou dotčeni soutěžitelé představující podstatnou část relevantního trhu, a tudíž ani takové chování by nemělo podstatný dopad na hospodářskou soutěž na takovém trhu.
192. Na tomto místě je nezbytné poukázat na fakt, že Úřad hodnotí případný dopad vertikálních účinků posuzovaného spojení soutěžitelů pouze s ohledem na cíle sledované soutěžním právem, a posuzuje tak především možnost omezení přístupu ke vstupům ve vztahu k relevantním trhům, na kterých působí spojením vzniklý vertikálně integrovaný soutěžitel a z nichž by mohl mít motivaci vytlačovat své konkurenty (ať již reálné či potenciální). Jiné než soutěžní dopady posuzovaného spojení není Úřad oprávněn hodnotit.
193. V této bylo proto nezbytné posoudit, zda by se spojením vzniklému soutěžiteli v případě omezení dodávek HEU stávajícím či potenciálním odběratelům, a z toho plynoucího poklesu příjmů na trhu HEU, podařilo navýšit své příjmy na těch relevantních trzích, na kterých působí případným omezením dotčení potenciální odběratelé, a tyto příjmy by převýšily ztráty z omezení prodeje HEU potenciálním odběratelům.
194. Zmiňovaní současní odběratelé nabývané Skupina Sev-En¹¹⁴ působí především na trzích centralizovaného zásobování tepelnou energií, jež jsou z geografického hlediska trhy lokálními, či se jedná o trhy v oblasti chemické, hutní nebo papírenské výroby,¹¹⁵ na nichž nabývaná Skupina Sev-En nyní nepůsobí a ani v budoucnu pravděpodobně nebude působit. Z hlediska soutěžně právní analýzy tedy nelze hovořit o motivaci spojením vzniklého subjektu vytlačovat jednotlivé subjekty (výrobce a dodavatele tepla či chemických a papírenských výrobků) působící na takových relevantních trzích, neboť sám spojením vzniklý subjekt nemá možnost na tyto trhy vstoupit. Jak již bylo shora uvedeno, soutěžně relevantní motiv

¹¹¹ HEU se podílelo na celkové domácí produkci energie v roce 2013, a to jako zdroj pro výrobu elektrické energie, produkcí na úrovni 86,1 TWh což odpovídá cca 42% podílu a v případě výroby tepla na úrovni 53,4 PJ, tj. cca 44% podílem.

¹¹² Postupné ukončování provozu jednotlivých hnědouhelných elektráren a zvyšování podílu obnovitelných zdrojů, viz informace uvedené ve Studii VUPEK, listy spisu č. 448 a 460.

¹¹³ Optimalizovaný scénář ASEK počítá v případě primárních energetických zdrojů s poklesem podílu hnědého uhlí mezi roky 2015-2045 z cca 28 % na cca 8 % na celkové potřebě energetických zdrojů, kde nejvýznamnější růst má zaznamenat jádro (z cca 17 % na 28 %) a obnovitelné zdroje (ze 7 % na 16 %).

¹¹⁴ Společnosti TO servisní a Teplárna Strakonice působí především v oblasti teplárenství, Unipetrol RPA v oblasti chemické výroby a Mondi Štětí v papírenském průmyslu, případně Moravia Steel a.s. (resp. Energetika Třinec, a.s.) působí v oblasti hutní výroby.

¹¹⁵ Kde působí společnost Unipetrol RPA.

vertikálně integrovaného soutěžitele k uzavření přístupu ke vstupům, a tedy ke zvýšení nákladů konkurentů na downstream trhu, závisí na tom, nakolik je pravděpodobné, že se poptávka na navazujícím trhu odkloní od konkurentů s omezeným přístupem ke vstupům, a že část této odkloněné poptávky může divize integrovaného podniku působící na navazujícím trhu získat.

195. Obdobně je možno konstatovat neexistenci motivu k uzavření přístupu ke vstupům nabyvatele Skupiny Haltixar, kdy tato má pouze jednoho faktického odběratele na volném trhu, a to Skupinu ČEZ. Tento odběratel není pro své řádné působení na trhu výroby a velkoobchodu s elektrickou energií závislý na dodávkách od společnosti Haltixar. Omezením či zastavením dodávek HEU Skupině ČEZ by Skupina Haltixar přišla o rozhodujícího zákazníka a těžba výrazně menšího objemu hnědého uhlí a dodávek HEU by výrazně omezila ekonomickou rentabilitu těžby a vedla by k ohrožení ekonomické stability společnosti, a to zejména s ohledem na vysoké fixní náklady, které jsou spojeny s podnikáním v oblasti těžby HEU. Úřad rovněž v této souvislosti uvádí, že Skupina Haltixar má uzavřenu dlouhodobou smlouvu o dodávkách Skupině ČEZ se sankční doložkou, to až do roku 2050.
196. S ohledem na neexistenci soutěžně relevantního motivu spojením vzniklého subjektu uzavírat přístup k HEU pro soutěžitele působící na jiných trzích, a tedy přímo nekonkurující spojícím se soutěžitelům, nebude mít posuzované spojení soutěžitelů z hlediska hospodářské soutěže na tyto jiné trhy vliv.
197. S ohledem na výše uvedené, zejména pak sníženou schopnost omezit přístup k HEU jeho odběratelům, a to vzhledem k existenci střednědobých či dlouhodobých smluv a možnostem dodávek ostatních soutěžitelů, neexistence motivaci k omezení přístupu ke zdroji vzhledem k postavení spojením vzniklého subjektu na navazujících vertikálně integrovaných trzích, je možno konstatovat, že předmětné spojení soutěžitelů nevzbuzuje obavy z narušení hospodářské soutěže v důsledku vertikálního propojení činností spojujících se soutěžitelů na trzích dodávek elektrické a tepelné energie a poskytování podpůrných služeb elektrizační soustavy.

V.3 Zhodnocení dopadů spojení

Úřad na základě analýzy možných horizontálních a vertikálních účinků vzniklých v důsledku posuzovaného spojení soutěžitelů dospěl k závěru, že toto nevzbuzuje vážné obavy z podstatného narušení hospodářské soutěže na vymezeném relevantním trhu dodávek HEU na území České republiky či na trzích vertikálně navazujících.

VI. Závěr

198. Podstatou posuzovaného spojení soutěžitelů je získání výlučné kontroly nad společností Sev-En ze strany společnosti HALTIXAR. K navrhované transakci má dojít tak, že společnost Skupina Haltixar má nabýt akcie představující 60% podíl na základním kapitálu a hlasovacích právech společnosti Sev-En a navýšit svůj stávající podíl na základním kapitálu a hlasovacích právech v této společnosti na 100 %, a tím i možnost tuto společnost přímo a výlučně kontrolovat ve smyslu ustanovení § 12 odst. 3 písm. a) zákona.

199. Úřad v průběhu správního řízení zkoumal, zda spojení bude mít za následek podstatné narušení hospodářské soutěže na relevantních trzích. Po zvážení všech okolností zkoumaného případu a po analýze možných negativních dopadů přicházejících do úvahy v důsledku jak horizontálního tak i vertikálního propojení činností spojujících se soutěžitelů Úřad dospěl k závěru, že posuzované spojení soutěžitelů nevzbuzuje vážné obavy z podstatného narušení hospodářské soutěže na výše uvedených relevantních trzích, na nichž spojující se soutěžitelé působí.
200. Z tohoto důvodu Úřad rozhodl o povolení posuzovaného spojení soutěžitelů v souladu s § 16 odst. 2 a 5 zákona tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, a ve stanovené lhůtě toto rozhodnutí vydává.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí může účastník řízení v souladu s § 152 odst. 1 a 4, ve spojení s § 83 odst. 1 a § 85 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, podat do 15 dnů od jeho oznámení rozklad, o kterém rozhoduje předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Rozklad se podává u Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Včas podaný a přípustný rozklad má odkladný účinek.

otisk úředního razítka

JUDr. Hynek Brom
I. místopředseda Úřadu

Obdrží

JUDr. Petr Zákoucký, LL.M., advokát
Clifford Chance LLP
Jungmannova 24
110 00 Praha 1
ID: ejffvsh

Vypraveno dne

viz otisk razítka na poštovní obálce nebo časový údaj na obálce datové zprávy